

Būties pilnybė ir sąvokų trupiniai

KUN. V. BAGDANAVIČIUS, MIC

Kristus — tikinčiojo problema

Kristus, kaip seniau, taip ir šiandien, nesiliauja buvęs didelė problema, arba, kaip yra įprasta tikybinėje kalboje sakyti, didelė paslaptimi.

Gal pirmą žvilgsniu keistai atrodytų, jei sakytume, kad jis nebėra nei problema, nei paslaptis faktiškai netikintiems žmonėms. Jis jiems yra aiškus tuo paprastumu, kurį jie apie jį yra susidare. Vieni jį labiau atmeta, kiti mažiau; vieni jį laiko labiau realiu, kiti mažiau, tačiau jis jiems pasilieka stovį vienoje plokštumoje ir nepasidaro išsukimų nei jų protui, nei jų doriniam gyvenimui, nei religinei kontempliacijai.

Ne toks paprastas yra Kristus tikinčiajam žmogui. Jam jis nesiliauja buvęs nuostabiai gyvas pačiu savo buvimu, pačiu pasirodymu žmonijos istorijoje. Jis jam nuolat kelia neišaiškinamus klausimus ir veda žadą užimančiomis aukštumomis. Kodėl tikinčiajam Kristus yra problema?

Bandykime jį tai atsakyti. Tikintis žmogus žino, kad Kristus yra Dievas, tapęs žmogumi. Tačiau krikščionis, labiau negu kuris kitas žmogus, žino, ką reiškia Dievas ir ką reiškia žmogus. Bet kuriam nekrikščioniui Dievu gali būti daugiau mažiau neapibrėžta, galinga dvasinė būtybė, turinti įtakos žmonių gyvenimui. Tuo tarpu krikščioniui Dievas nėra niekas kitas, kaip visagalis ir viešpatelė būtybė. Dievas jam yra visuotinė priežastis viso to, kas yra. Dievas jam yra viešpatelė realybė, kuri yra pačios savęs priežastis ir kuri negali būti niekieno apribojama ar siaurinama.

Iš kitos pusės, krikščionis turi labai tvirtai nustatytą žmogaus sąvoką. Žmogus nėra pats savęs priežastis. Žmogus yra Dievo leistas ir nuolat jo palaikomas. Tačiau šis Dievo padaras yra toks aukštas, kad apie jį panašiai kaip apie Dievą, galima pasakyti, kad jis yra, nors ir daug menkesne to žodžio prasme. Dėl to ir sakoma, kad žmogus yra sukurtas iš Dievą panašus. Žmogaus buvimas yra toks nuostabus, kad jis gali santykiuoti su Dievu, kaip kitas su kitu. Kas bebūtų, tačiau žmogus negali iš padarinio pasidaryti priežastimi. Ši riba yra neperžengiama.

Kai štai dabar turime taip suprantas dvi būtybes: Dievą ir žmogų, tai Dievo tapimas žmogumi, argi neatrodo kaip tikra negalimybė? Argi Dievas gali prisimti kūrinio būtį? Kaip žmogaus prigimtis gali pasilikti žmogiška, kai ji yra priimta dieviško asmens? Ir tikrai, tai atrodytų neįmanoma, jei tai nebūtų įvykę ir jei tai nebūtų paliudyta neišgriaunamais įrodymais.

Šv. Rašto studijos

Kristaus studijų svorio centras šiandien yra kiek pasistūmėjęs nuo tokių elementariųjų klausimų kaip: ar Kristus tikrai yra buvęs, ar jis tikrai mirė ir prisikėlė? Ar Evangelijos ir kiti N. Testamento raštai yra autentiški dokumentai? Ar jie

yra patikimi, kaip istoriniai šaltiniai?

Tie klausimai yra buvę labai gyvi prieš 50 ir 100 metų. Tačiau šiandien biblinės studijos, varomos tiek katalikų, tiek protestantų, yra tolokai pasistūmėjusios nuo šių mirties taškų ir yra gerokai išlaisvinusios teologinę mintį nuo šių parengiamųjų rūpesčių.

Apie biblinių studijų būklę šiais laikais verta būtų daugiau kalbėti. Šv. Rašto aiškinimoje, pasinaudodami lyginamąja kalbotyra, istorija ir hermeneutikos mokslo pažanga iš paprastos šv. Rašto eilutės sugėba atidengti tokią turtingą tikrovę, kuri prieš 50 metų buvo neįsivaizduojama.

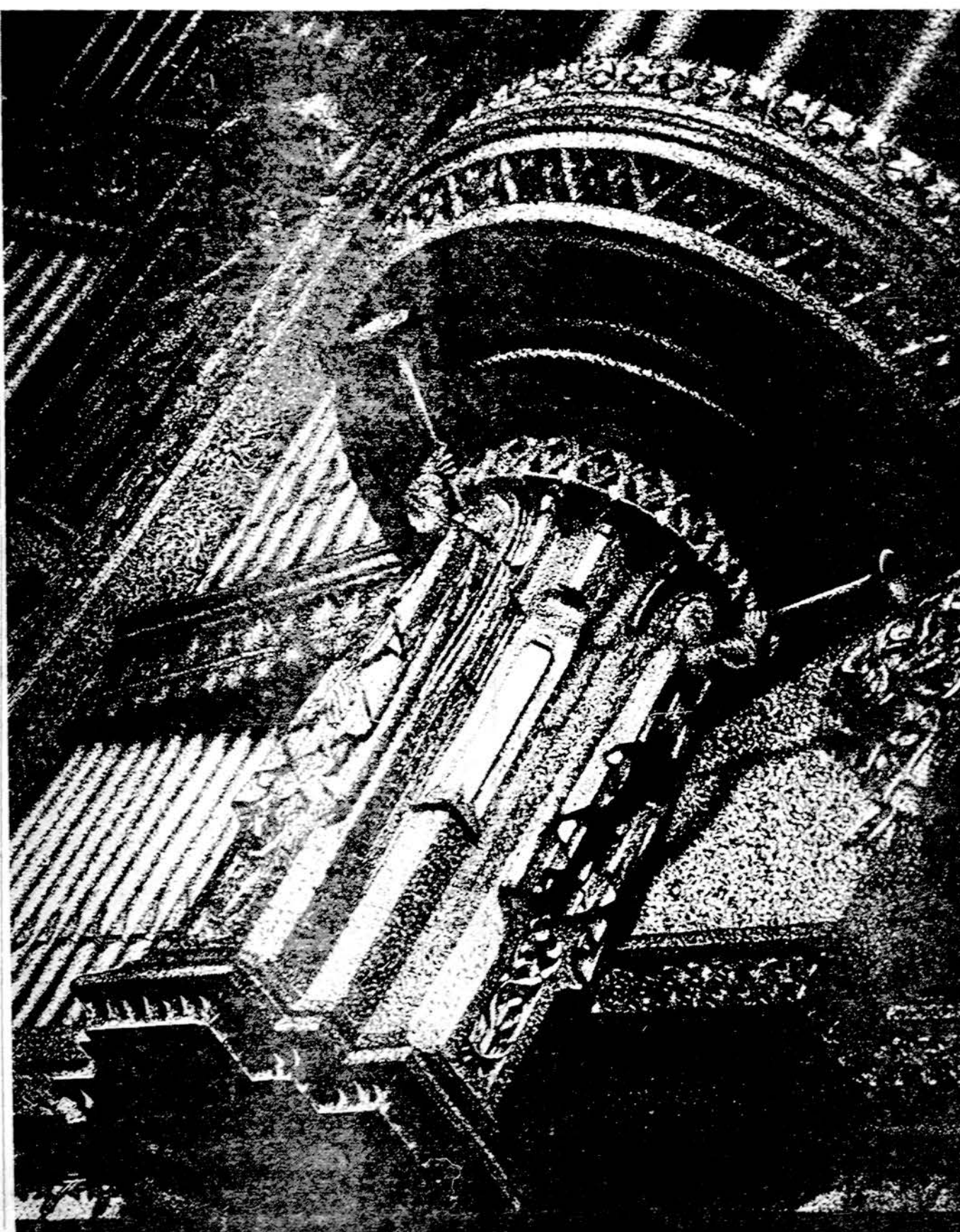
Tiesa, šiais metais kompetingai Bažnyčios organai padarė kaikių perspėjimų moderniesiems šv. Rašto tyrinėtojams, kad jie su savo išvadamis nenuieitų pertoli. Tai yra visai suprantama. Bažnyčios autoritetas tam ir yra, kad persergetų, kur reikia. Tačiau tai nereikia, kad, nepaisant įvairių pavojų, moderniuose šv. Rašto tyrinėjimuose nebūtų daug gero.

Reikia pridėti, kad kol kas modernieji biblinių tyrinėjimų raštai yra persunkūs skaityti nespecialistui. Jie yra taip apkrauti visokia moksline aparatura, kad jį nepašvestam žmogui sunku prasiveržti iki tos minties, kurią norima pasakyti. Tačiau kai šie tyrinėjimų rezultatai bus taip pat kompetingų tarpininkų perduoti plačiajai visuomenei, mes nustebinsime ir tuo, kokia įdomi tikrovė atsideda prieš mūsų akis ir tuo metodu, kuriuo modernioji literatūros kritika šių laimėjimų yra pasiekusi.

Aptrupėjusių sąvokų krikščionybė

Tačiau šios studijos Kristaus supratimui yra tik parengiamosios. Nors ir pakankamai nušvietus Kristaus žemiškojo gyvenimo aplinkybes, Kristus pasilieka labai gilia paslaptimi, nebent mes ką nors praleistume iš jo dieviškai žmogiškos sąrangos. Taip ne kartą ir atsitinka. Neįveikdami ar, geriau sakant, nepakeldami Kristaus paslapties, kaikiurie jo tyrinėtojai bando pasilengvinti sau tyrinėjimo sąlygas, kaip praleidami iš jo dieviškos ar žmogiškos prigimties. Bet tada ir išsina aptrupėjusių sąvokų krikščionybė. Ji suteikia trumpo pasitenkinimo jos kūrėjams, tačiau patį Kristų sužaloja. Tada įvyksta dvasinis Kristaus apstumdymas, arba net jo prikryžijavimas.

Kristaus tyrinėjimų istorija mums duotų vaizdingą šių praleidinių pavyzdžių. Tačiau tai būtų per ilga. Mes norime kiek stabtelėti tik prie poros paskutinių nuotaikų Kristaus atžvilgiu. Ypač sunkiai pergyveno Dievo ir žmogaus susijungimą viename asmenyje filosofinė mintis praėjusio šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje. Jie būtų dar mokyje suprasti, kad Dievas apsigyvena visos žmonijos dvasioje, bet jiems buvo neįmanoma susitaikinti su mintimi, kad Die-

Jonas Tričys

Garbė Dievui aukštybėse

KAI PRIE KŪČIŲ STALO MALDOS ŽODŽIAI LIESIS

Eilėraštis iš Sibiro

Tu neverk, motule, kad prie Kūčių stalo
Viena kėdė šiemet jau stovės tuščia,
Kad netais iš rankos tau baltos plotkelės
Tas, kurs pernai laužė su tavim slapčia.

Mano vieton šiemet padėk eglės šaką
Lietuvos eglėn, kuris globė mus,
O prie jo uždeki Kūčių stalo žvakę,
Ir sūnaus artumas atgaivins namus.

Kai prie Kūčių stalo maldos žodžiai liesis
Ir vaikus minėsi sielvarte, tyliai,
Mane atsiminus, ašara riedės tau,
Skausmo kalavijai smigs širdin giliai.

Be neverk, motule, mano senglėvė,
Laisvė ir tėvynė ikvėpė taip mus,
Daug sūnų ir dukrų Kūčių paplotėlio
Jou netais žvakę niekad motinų namuos.

Neliūdėk, motule, mes tėvų šalei
Laisvės ryto aušrą skelbiam ir iš čia.
Tik uždeki žvakę tu prie Kūčių stalo,
Kad vieta manoji nebūtų tuščia...

vas ir žmogus sudaro vieną realų asmenį. Tą mintį ypač atstovavo D. Strauss (1808—1874), parašęs garsų bedievišką Kristaus gyvenimo aprašymą. Panašiai šio šimtmečio pradžioje Loisy tikinčiųjų bendruomenė sutiko vadinti dieviškuoju humanizmu, tačiau jo realiai nepripažino Kristaus asmeniui.

Tai yra viena kryptis, kuri iškreipia Kristų, nedavertindama jo asmens. Tačiau tuo pačiu metu buvo juntama ir kita kryptis, kuri labai vertino individualų Kristų, kuri giliai su-

prato jo nuopelnus, kilusius iš jo pasišventimo ir kentėjimų, kuri, tačiau, sunkiai galėjo Kristuje rasti vietos dieviškam asmeniui. Šitai suminėdami, mes nenorime sakyti, kad tai yra lengvas uždavinys. Mes tik norime pabrėžti vieną dalyką, kad sunkumas suprasti Kristaus asmenį dar neduoda mums teisės keisti šio uždavinio sąlygų. Dėl to tikras krikščionis su niekada nesiliaujančia nuostaba žiūri į Kristų. Jis jam niekada nėra paprastas ir kasdieniškas reiškinys.

Būties pilnybė

Gili Kristaus paslaptis, viename asmenyje jungianti priežastį ir padarinį, Dievą ir žmogų nėra vien mįslė užduota mūsų protui. Tik dėl to Kristus mums yra sunkiai suprantamas, kad mes gyvename maži, būtinose sąlygose, kuriose, mums atrodo, dieviškai pilnybei sunku išsitiesti. Tačiau faktas lieka faktas, kad Dievas asmeniškai tampa žmogiškos būties dalimi. Kristuje žmonija atsi-
veria į patį Dievą. Dieviškoji pilnuma, atsivėrusi Kristuje, skleidžiasi visai žmonijai. Pa-

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Prof. K. Pakšto Fondas. Prelatui M. Krupavičiui ir profesorius K. Pakšto našlei dedant pastangas paliktus velionies rankraščius apsaugoti ir išleisti, numatytas steigti prof. K. Pakšto Fondas. Jam našlė paaugojo visus velionies palikimo pinigus ir vekselius, o broliavaikis Balys Pakštas taip pat pažadėjo (per prelatą M. Krupavičių) atiduoti Fondui savąją pavidėjimo dalį. D. V.

• Kompozitorius Jurgis Karavičius mirė prieš 20 metų, gruodžio 25 d. Gimęs 1884 metais Kaune. Buvo ilgametis Kauno konservatorijos dėstytojas. Parašė ypač daug kamerinės muzikos kūrinių, keleta kantatų ir simfoninių poemų. „Lietuviška rapsodija“ simfoniniam orkestrui, operos „Grazina“ ir „Radvilas Perkūnas“ yra labiausiai žinomi jo kūriniai.

• Dramos aktorius Vladi Jukūnui 50 metų. Gimė 1911 m. lapkričio 16 d. Odesoje, Rusijoje. 1935 m. baigė švenčionių gimnaziją ir studijas tęsė Vilniaus universitete, kartu klausė ir vaidybos paskaitų. 1933 m. jau dirba pagarsėjusiam Vilniaus krašte „Vaidilos“ teatre, kuriam vadavavo J. Kanopka Vilniuje.

• 25 metai, kai Kaune mirė dramaturgė Petronėlė Birutė Šlesoraitytė - Narbutienė. Gimė 1902 m. kovo 10 d. Griškabūdžio miestelyje. Ten ir mokėsi pradinę mokyklą, o šaikiuose „Ziburio“ gimnazijoje. Persikėlusi į Kauną, mokėsi „Saulės“ mokytojų seminarijoje. Iš mažens mėgo sceną ir jau, gimnazijos suolo būdama, dalyvaudavo vaidinimuose. Rašė ir pati. Baigusi „Saulės“ mokytojų seminariją, lankė vaisingą dramaturgiją. Vaidino keliuose pastatymuose. Ją pakirto džiūva, 1936 m. liepos 4 d. Bendradarbiavo ir spaudoje, daugiausia „Pavasary“. Parašė kelis scenos veikalus ir kaimo jaunimui. Rašė ir eilėraščius. 1925 m. Klaipėdoje redagavo „Klaipėdos žinias“. Jos slapyvardžiai: Jūrų Duktė, Filia Maris ir kt. (jv.).

• Aukštas įvertinimas. Vilniaus radijo pranešimu, Esti-

jos visuomenė ir spauda labai aukštai įvertino Lietuvos akademinio dramos teatro gastroles Taline. J. Vienuolio - Žukausko „Paskenduolės“ inscenizacija kritikos buvo ypatingai palankiai priimta. Estijos laikraštis „Sovietskaja Estonija“, išspausdinęs recenziją apie spektaklį, rašo, kad apie užgimtą, bandančią nusizudyti merginą pasakojimų galima rasti daugelio tautų literatūrose. Tačiau „Paskenduolėi“ negali prilygti nei Ševčenkos „Katarina“, nei Karamzino „Vargšė Liza“. Laikraščio įvertinimu, taliniečiai pamatė „nuostabiai sudėtingą, be galo realistišką, giliai lyrinį spektaklį“.

Kalbėdamas apie teatro kolektyvą, recenzentas sako, kad lietuviai pasirodė ne tik kaip didelio meistriškumo aktoriai, bet ir kaip žmonės, kurie jaunatviškai, karštai ieško naujų išraiškos priemonių. (E.)

Islamo Kristus

Ligi šiol mes žinojome du Kristaus paveikslus: krikščionių ir vadinamo laisvojo mokslo, kuriuos amžiai savo slinktyje mums yra perdavę. Ir štai Libano maronitų kunigas Michel Hayek savo knygoje prancūzų kalba „Islamo Kristus“, mum parodo trečią Kristaus atvaizdą, ligi šiol mum visiškai nežinomą: tai Kristus, kuris nėra krikščioniškas, bet kuris stovi tikėjimo perspektyvoje, iškreiptas, sužalotas, ir vis dėlto pilnas paslapties, nešąs dievišką tikrovę, glaudžiai susietą su aukščiausiu žmogaus likimu laikų pabaigos valandose.

Kadangi, kaip autorius rašo, šiuo metu „ateistinės jėgos siaučia pasaulyje“ tarp krikščionybės ir Islamo yra išmušusi kritiška valanda, kuri gali būti lemianti. Su šia knyga patariama susipažinti kiekvienam, kam pasaulio likimas šį tą reiskia. Hayeko nepaprastai svarbiam veikale randame daug pagrindinių tekstų, atveriančių intymią Islamo sielą.

M. Hayek: Le Christ de l'Islam, Paris, Editions du Jeuil.

sak ap. Jono „iš jo pilnybės mes visi ėmėme malonę po malonės“ (1,16).

Norėdami susidaryti bendrą vaizdą tos būties pilnumo, kuri reikiama iš Kristaus žmoni-
joje, atkreipkime dėmesį į du dalykus. Tai yra nuodėmių atleidimas ir tai, ką mes bendru žodžiu vadiname antgamtinės malonės suteikimas žmogui, pasireiškęs amžinu Dievo regėjimu po mirties. Šie reiškiniai taip pat nėra išaiškinami grynai žmogiškoje plotmėje, kaip ir dieviškoji Kristaus prigimtis, nors ir labai mes jais esame apsiurę. Šie abu reiškiniai yra tokios prigimties, kad jokios žmonių pastangos, nei didžiausios jų dorumas, nei atgailos darbai negali jų laimėti. Čia reikia pasikliauti Kristumi. Visos žmonių pastangos pasiekti absoliutaus teismo Dievo ir žmonių akyvaizdoje ir pasiekti nenykstančios savo gyvenimo prasmės be Kristaus, yra nesuipratimas. Tai yra sėpėjimas visą dieną automobiliu, kurio motoras neužsiveda.

Doriniai tikslai ir metafizinės viltys pas netikintį žmogų gali būti geri, tačiau jis nenori pripažinti, kad šioms dalykams pasiekti reikia atidaryti nau-
jos būties versmės, didesnes už natūralines versmes.
Ši tiesa paaikšėjo pirmiesiems Kristaus mokiniams, ji turi būti aiški ir mums. Visiems yra žinomas Kristaus prilyginimas apie turtuolį, kupranugarį ir adatos skylę. Tačiau daugumas, kurie pasakoja šį Kristaus prilyginimą, niekada jo nepaparsakoja iki galo. O jo pabaiga kaip tik yra reikšminga mūsų svarstomai temai. Kai mokiniams išgirdę Kristaus prilyginimą apie kupranugarį ir adatos skylę, pradėjo abejoti, ar iš viso išganymas yra pasiekiamas, ir Kristaus paklausė: „Tai kas gi gali būti išganymas? Pažvelges į juos Jėzus jiems tarė: Žmonėms tai negalimas dalykas, o Dievui viskas galima“. (Mato 19,25—26.) — Tai reiškia, kad be dieviškos pagalbos, ateinančios per Kristų, tai nėra galima.

Dukrai kraičio - 600 lietuviškų knygų

Adomo Dundzilos mirties dešimtmečiui paminėti

K. JONAITIS

A. Dundzila mirė 1951 m. gruodžio mėn. 20 d. Tuo metu jo mirties proga spaudoje buvo gana išsami aprašyta jo gyvenimas ir atliktasis darbas. Sužymėtieji faktai parodė, kad jis buvo šviesi asmenybė ir vienas didžiausių lietuviškosios knygos leidėjų ir platintojų. Šios sukakties proga nėra pagrindo kartoti žinomi faktai, tačiau pravartu išryškinti jo kelias iš dvaro darbininko šeimos ir pirmojo Lietuvos kultūrininko aukštumas.

Kilmė ir pirmieji žingsniai

Tas kelias A. Dundzilai buvo išskirtinai sunkus. Jis gimė (1882 m.) ir augo smulkaus dvarėlio kumečio, tapusio ūkvedžiu, gausioje (6 vaikai) šeimoje. Ūkvedžio uždavimas maža kuo skyrėsi nuo paprasto kumečio: abiejų ordinarija (atlyginimas produktais) buvo ta pati, tik pinigais ūkvedys gaudavo kelis rublius daugiau. Visa senoji Dundzilos metinė alga pinigais buvo 30 rublių (apie \$15.00). Gausi šeima iš tokio uždario išmaitinti bei aprūpinti nebuvo lengva, kiekvienas duonos kąsnelis buvo brangus, ir džiaugtasi, kad jos netrūkdavo.

Tokiose sąlygose apie rimtesnį vaikų švietimą nebuvo galima ir svajoti. Pradžios mokyklos vietoje nebuvo. Tačiau Dundzilų tėvas, nors nemokėdamas nei skaityti, nei rašyti, bet būdamas protingas ir gyvenimą suprantantis žmogus, nenorėjo savo vaikų palikti akli. Dėto sūnų Adomą tris žiemas siuntė į Kalvarijos (Suvalkų) mokyklą, kurioje šis išėjo tris skyrius. Tiesa, čia Adomas pramoko skaityti, rašyti, skaičiuoti ir įsigijo šiek tiek žinių, bet savo sielai nieko negavo: negirdėjo lietuviško žodžio, visa jos aplinka buvo persunkta rusiškosios dvasios, vaikui visai svetimos ir priešiškos. Atvirksčiai, iš tos mokyklos Adomas parsinešė silplogių atsiminimų. Mat, mokytojas tariamuosius neklausdams plakdavo. Savo atsiminimuose A. D. pasakoja: "Kai vyresniojo amžiaus vaikai nesutikdavo 'gera valia' ant suolo gulti, pasikviesdavo tulkon mokinių, kurie padėdavo vaiką ištieti, ir tuomet mokytojas su liniuote ir tam tikrus mokinių raumenis atsiesdavo... Kadangi mano tėvai namie mane mokė mylėti

Adomas Dundzila

savo darbu prisidėti prie bendro šeimos išlaikymo. Tai ypač reikia pasakyti apie dvaro mokytoją. Taigi ir Adomui nuo pat ankstyvosios jaunystės teko eiti tuo pačiu keliu, anot jo paties žodžių, "arklu svetimajam dirvoną purinti arba sušlapūtės metu rugius kviečius dalgiu žerti" (ten pat, p. 12). Adomo trys broliai, nenorėdami rusiškojo karo tarnybos eiti ar vengdami mobilizacijos prieš rusų japonų karą (1904 m.), buvo persunkta rusiškosios dvasios, vaikui visai svetimos ir priešiškos. Atvirksčiai, iš tos mokyklos Adomas parsinešė silplogių atsiminimų. Mat, mokytojas tariamuosius neklausdams plakdavo. Savo atsiminimuose A. D. pasakoja: "Kai vyresniojo amžiaus vaikai nesutikdavo 'gera valia' ant suolo gulti, pasikviesdavo tulkon mokinių, kurie padėdavo vaiką ištieti, ir tuomet mokytojas su liniuote ir tam tikrus mokinių raumenis atsiesdavo... Kadangi mano tėvai namie mane mokė mylėti

Aukštesnių polėkių ilgesys

Turint prieš akis šiuos faktus, atrodo, kad A. D. jau galutinai buvo suaugęs su savo, kaip dvaro ūkų darbininko, dalia ir visą gyvenimą žengs tėvo pėdomis, nieko daugiau netrokdamas. Tačiau jo sieloje gana anksti buvo prasvėjęs tautinės samonės žiburėlis ir kažko aukštesnio troškimas. Žinoma, tos samonės ar troškimo nepažadino mokykla, nes ji to nesiekė ir net negalėdama slopino; negalėjo to padaryti ir kasdieninio darbo aplinka, nes ji buvo akla ir bejėgė. Tą žiburėlį žiebė šeima ir draudžiamoji spauda. Tėvai, giliomis krikščioniškos dvasios žmone, mylėjo savo gimtąją žemelę ir jautė svetimųjų daromą skriaudą. Savo namuose jie noriai slėpė draudžiamąją spaudą, kurios ir šias apylinkes patraukdavo jaunieji Kalvarijos kunigai (A. Grinevičius ir P. Maslauskas). Jų prašomas Kalvarijos pašto į Simną vežiotojas J. Žilinskas, Adomo tėtetė, drauge su pašto siuntiniais tą spaudą išveždavo platintojams. Kai kada atsargumo sumetimais tuos lietuviškuosius spaudinius paslėpdavo Dundzilos. Tuo būdu, Adomui dar mažam esant, Dundzilų šeimoje jau buvo lietuviškosios spaudos; čia ji buvo skaitoma, mylima ir darė įtakos jauniesiems. Savo atsiminimuose Adomas rašo: "Ilgais žiemos vakarais sesuo Ona lietuviškai pasakaudavo iš dvasiško knygelių, kurias parsinešdavo iš kun. Grinevičiaus ir kun. Maslausko. Tuoju vakaru iš Kalvarijos iškėlus, tų malonių vakarų, kada sesuo skaitydavo, o visa šeima klausydavo, nebebuvo, nes nebebuvo iš ko gauti lietuviškų knygelių" (ten pat, p. 10). Pažadintas knygos alkis jau niekuomet neapleido Adomo. Atsiminimuose pats pasisako, kad "spaudai visas savo kapeikines santaupas tais laikais (prenumeratos ir už atskirus numerius) atiduodavau. Laikraščius dėka nukrypo mano dėlaikytojas. Vadinas, nuo pat ankstyvosios jaunystės ligi 26 metų amžiaus (1908 m.) kada pasiryžo savo gyvenimo būdą keisti, buvo dvaras tikras žemės ūkio darbininkas, kas metų varė padėdavo vaiką ištieti, ir tuomet mokytojas su liniuote ir tam tikrus mokinių raumenis atsiesdavo... Kadangi mano tėvai namie mane mokė mylėti

vo tautinę samonę, tiek įsigijo naujų žinių ir praplėtė savo akiratį, kad jau visai realiai ėmė svajoti apie platesnius užmojus, kuriuose girdėti tolimas jo tikrojo pašaukimo — lietuviškosios knygos platintojo — aidas. Dėlto galutinai atsistakose broliai ir užjūrį ir pasiryžta imtis kitokio darbo. Šį kartą jau mieste.

Į naują darbą

A. D. nusprendė verstis prekyba. 1908 m. atvyko į Mariampolę, gerai žinodamas, kad visų pirma reikia įsigyti bent kiek patyrimo. Apsirūpinęs geromis rekomendacijomis, kreipėsi į Mariampolėje veikiančią lietuvišką "Žagrės" kooperatyvą, kad priimtų kelis mėnesius praktikuotis be algos. Gavę, ko prašė, bet dirbti turėjo daug ir pačius sunkiausius darbus. Privargo, bet patyrimo šiek tiek įsigijo. Po kurio laiko lietuvis Penėla jį pakvietė savo knygyno vedėju Mariampolėje. Prekyba ėjo labai sunkiai, nes Mariampolėje nuo seno buvo įsigalėję trys dideli kitataučiai knygynai. Patalpos nuoma buvo aukšta, nes kitatautis, tik ja susigundęs ir dėlto savųjų smerkiamas, išnuomojo lietuviui. Algą gavo visai mažą. Adomo gyvenimas ir visai pasunkėjo, kai pas save atsiėmė tėvus, jau pasenusius bei paliečiusius ir dėlto dvarui nereikalingus. Tačiau dėl savo darbštumo, sumanumo ir sąžiningumo atlaikė piktą kitataučių konkurenciją, pakėlė apyvartą ir, kas svarbiausia, įsigijo platus patyrimo knygos platinto versle ir iš viso prekyboje. Pamatęs, kad jau gali savarankiškai verstis, 1913 m. persikėlė į Vilkauskį.

Kaip kituose Lietuvos miestuose, taip ir Vilkauskyje kitataučiai praktiškai visą prekybą ir neįdomią nuosavybę sugrobė į savas rankas, stengėsi sukludinti naujai atvykusiam lietuviui, kaip konkurentui, gauti patalpą. A. D. buvo sudaręs sutartį su lietuviška autobusų bendrove, kad jos konkurentoje gali įsitaikyti knygų parduotuvė, bet privalo paravinėti keleiviams važiavimo bilietus. Sąlygos buvo puikios: kontoros vieta geriausio miesto vietoje, žmonių judėjimas nemažas. Tačiau nesnaudė kitataučiai konkurentai: įsisteigė apskrities viršininkui, rusui, ir taisy, nors bet teisėto pagrindo, numatytą vietą neleidė steigti parduotuvės. Nieko negelbėjo ir kreipimasis į gubernatorių. Tinkamo krautuve vietą patalpų kitataučiai už jokius pinigų nenuomojo. Tik vargais negalais A. D. išsiprašė iš vieno vokiečio už labai aukštą nuomą kampelį aplūžusiam mediniam namelyje. Padėjo iškaba, apstėgė lietuviškos juostos piešiniu. Paleista gandas, o gal įskysta, kad Dundzila savo iškaba varas draudžiamą nacionalinę propagandą. Sujudo pačios administracijos viršininkas: tokiu "nusikaltimu" įsistatė vieton atvyko apskrities ir policijos viršininkai su savo padėjėjais. Tik paaiškinus, kad juosta yra paprastas kamienio lietuvių susijusimas, ir be to, jos piešiniai cenzūros leidžiami vartoti spausdiniuose, tvarkos saugotojai nurimo, kad čia nebuvo revoliucinio akto. Tokiu būdu kliūčių veikimui pradėti jau nebuvo. Prekyba sekėsi, nes lietuviai palaikė savą žmogų. Tačiau neilgam. Dėl pradedusio karo Dundzila 1914 m. pabaigoj, viską palikęs, turėjo pasitraukti į Vilnių, o paskui į Petrogradą (dabar Leningradą). Žuvo visas jo turtas, bet

LIETUVIŲ BIBLIOGRAFINĖS TARNYBOS LEIDINIAI

Lietuvių Bibliografinė Tarnyba, kuriai vadovauja Aleksandras Ružancovas, be leidžiamos Knygų Lentynos (šiuo metu leidžias Vytautas Saulius) leidžia ir knygas, apimančias tik bibliografiją. Paskutinis leidinys, šiemet išėjęs, Lietuvių Kalbos ir Literatūros bei Lietuvos Indekso reikalu Tarptautinėje Bibliografinėje Klasifikacijoje. Eilės numeris 45. Tiražas ribotas — 10—30 egz., tik mokslo reikalam. Šiemet išėjo ir Profesoriaus daktaro Kazimiero Pakšto (1893. VI. 29 — 1960. IX. 11) mirties atgarsių laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje. Išėjo 44 numeriai. Vienas stambesnių leidinių yra 1948 m. išėjusi "Lietuvių kny-

ga tremtyje" (1945—1948 m.). Leidinys spausdintas spaustuve, 52 psl. ir išleista 100 egz. Kiti paminėtini leidiniai: Tautotyrą ir tautosaką lietuvių tremtinių spaudoje, Nūdienė Lietuva laisvojo pasaulio lietuvių spaudos veidrodyje, Mažosios Lietuvos reikalai lietuvių tremtinių spaudoje, "Aidų" žurnalo istorijos reikalais straipsniai, JAV lietuvių spaudos angliškųjų straipsniai, Lietuvių išievių katalikų religinė knyga, Bibliografijos ir atsiminimai ir kt. Žurnalo "Knygų Lentyna" 1 Nr. išėjo 1948 m. Žurnalui

— Kubos žymus rašytojas, Jorge Nanach, kuris beveik visą gyvenimą buvo nutolęs nuo Bažnyčios, prieš mirdamas pasiūkė kunigą ir paprašė išklausyti išpažinties. Priėmė ligonių sakramentus. Jam pataravo kun. Antonio Quevedo, SJ.

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas. Protėstas
Aparatų, Protėstų, Med. bandai. Spec. pagalbos kojosms (Arch Supports) ir t.t.
Val. 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
ORTHOPEDES TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. P.Rospect 6-5084

DR. J. IR K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
5430 So. Kedzie Ave.
Prilima ligonius pagal sutartimą.
Dėl valandos skambinti telefonu
H.E. 4-1562 nuo 2 iki 9 v. p. p.
Kasdien, išskyrus trečiadienį, ir šeštadienį.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIJ. AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 West 63rd St.
Val. Kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadienis 10-1 val. Trečiadien, uždaras. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonas PR 6-3229
Rez. telefonas WA 5-5016

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal sutartimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
Kampus 47-105 ir Damen Ave.
Val. Kasdien nuo 6-8 val. vak. Šešt. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telefonas LA 5-0048
Rez. telefonas WA 5-3048

DR. K. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. P.Rospect 6-1785
2300 W. 51st St., Chicago, Ill.
Oakley Medical Arts Bldg.
arba
434 Algona Ave., Elgin, Illinois
Tel. OWens 5-0533
Valandos pagal sutartimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketv., penkt. 1-4 ir 7-9. Antr., 1-6. Šešt. ir ketv. pagal sutartį, sekm. uždaryta.

DR. S. IR M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2751 West 51st Street
(Bendra praktika ir alergija)
Valandos: pirm., antr., ketv., 2-9 val.; penkt. 10 v. ir 9 v. vak. Šeštadien, 10 v. ir 9 v. vak. Ligonius priima pagal sutartimą.

DR. J. G. BYLA - BYLAITIS
Nervų-smegenų chirurgija, ligos
2737 WEST 71st STREET
Valandos tik susitarus
Tel. GROvehill 6-3409

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. vidaus ligos
Tel. ofiso — REPUBLIC 7-4900
namų — GROvehill 6-8161
Priešvėžio 1 naujo ofiso
FRANCISCO MEDICAL CENTER
2858 West 63rd Street.
Pirma tik pagal apimtį

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 S. Kedzie Ave. WA 5-2670.
Valandos pagal sutartimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001

DR. B. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akimies ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave. kampas)
Val. Kasdien 1-8 ir 6-9 val. vak. Šeštadienis 1-4 val. p.

DR. A. GARUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ir vaikų ligos
2737 West 71st Street
Val. Kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadien, nuo 12-30 iki 2-30 val. p. Trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.
Tel. ofiso ir rez. WA 5-2017
Ligonius priima pagal sutartimą

Ofiso tel. HE 4-7007.
Namų rez. tel. P.Rospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
(JOKIA)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63 Street
Val. Pirmad. ir ketv. nuo 2-30 iki 4:30; antr. ir penkt. nuo 5 iki 8; šešt. nuo 1 iki 4 val. Kitu laiku tik susitarus

Tel. ofiso P.O. 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. Kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas: GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIJ. LIGŲ SPECIALISTE
PRITAİKO AKINIUS
2422 West Marquette Rd.
Valandos 9-12 ir 7-9 v. vak. pagal sutartimą, išskyrus trečiadienį.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7 Treč. ir šešt. tik 10-12.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvių gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val. Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6-8 val. v. Šeštadien, nuo 2-4. Trečiadienis ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REPUBLIC 7-2290.

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius
Kedzia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave. YA 7-2881
Val. 10 ryto iki 8 vak., trečiad. uždaryta. Šeštadien, 10 v. r. iki 2 p. p.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. vak. p. p. Penkt. tik 1-3 p. m.
Trečiad. ir šeštadien, pagal sutartį.

Ofiso telefonas CLIFFside 4-2898
Rezid. tel. WAIBrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 S. Ashland Ave.
Bendra praktika ir specialiai chirurgija
Valandos: kiekvieną dieną 2-4 ir 6-8 val. vak. Trečiadienis ir sekmadienis uždaryti, pirmą dieną pagal sutartimą. Šeštadienis nuo 2 val. iki 5 val. vak.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofiso ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. P.Rospect 6-1225 PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 9 iki 4 ir nuo 6-8 val. v. Šešt. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal sutartimą.

Tel. ofiso HE 4-2123, rez. GI 6-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilima ligonius pagal sutartimą.
Dėl valandos skambinti tel.: HE 4-2123 nuo 1 iki 8 val. popiet, kasdien, išskyrus trečiadienį, ir šeštadienį.

Telefonas — GROvehill 6-3833
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė: AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
Valandos: nuo 1-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienis nuo 1-4 val. popiet. Trečiadienis uždaryta.

Tel. P.Rospect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 South Kedzie Ave.
Ofiso val. Kasdien: 2-4; 6-8. Šeštadien, nuo 2 iki 4. Treč. ir sekm. tik skubiais atvejais ir susitarus.

Tel. ofiso PR 6-4446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Road
Val. nuo 2 iki 4 v. v. ir 7 iki 8 v. v. Trečiad. ir šeštadien, pagal sutartį.

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6059
Rez. 6600 So. Artesian Avenue
Val.: 11 v. ryto iki 3 v. p. p., 6-7 v. v.

DR. STASYS ŽMUIDZINAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Staigiai susirgus arba sužeidus (Emergency), šaukite telefoną — 434-6967 nuo 2 valandos po pietų iki 5 valandos ryto, kasdien.

A. Vaicaitis

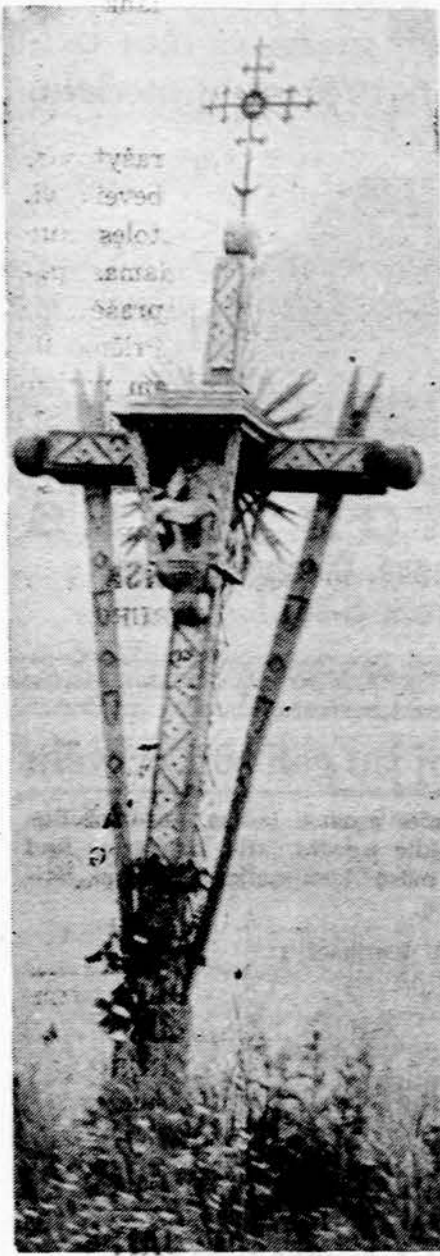
Gatvė

(Nukelta į 7 psl.)

Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

O KAM GI MERGAITĖS TURI KRIMSTIS...

KALĖDINIAI PAPROČIAI SŪDUVOJE

Lietuviškas pakelės kryžius Seinu apskrityje.

Lietuvių kūčios! Čia turi būti avių kisielius, šližkai, silkės ir grybai. Ak, tie grybai, visokiausios pavidalios! Viso būtinai turi būti bent 12 patiekalų — „dvylikai mėnesių“. Žirniai neįeina į vakarienės meniu, bet kiekvienos pagarbūs lietuvių namuos be jų neapsinama. Kiekvienas vakarieniatojas karts nuo karto tiesia ranką į puodelį ir suvalgo kelis žirnius — „kad votys nepristotų“.

Ar lietuviai yra prietaringi? To negalėčiau pasakyti. Ar mėgsta „žabobonus“? Tikriausiai ne. Bet vandeniu, kuriame virė žirniai, būtinai reikia palaistyti obelis — „kad derėtų kaip žirniai“. Kodėl ne slyvas, ne vyšnias ar kriaušes — nežinia. Senis Petras, nepaprastai malonus patriarchalinės iš-

vaizdos senukas, gerai pažįsta senus lietuviškus papročius ir noriai dalinasi savo žinojimu su klausytojais.

Senis Petras gerai žino, kad kūčių vakarienės metų kiekvienas turi taip atsisėsti, kad jo šešėlis būtų labai aiškus. Ne duok Dieve, jei kas „pameta šešėlį“. Tuomet nelaimė yra tikra, o gal net ir mirtis. Todėl lempa turi būti pakabinama tiksliai ties stalo viduriu.

Ar šiandien žmonės laikosi tų papročių? — sunku pasakyti. Bet seniau! Seniau iš kiekvieno patiekalo reikėdavo truputį palikti senolių dvasioms. Šeiminkas ar šeiminkė turėdavo išeiti už namo kampo ir pakviesti šaltį vakarienės. Už tai šaltis niekad nepašas agurkų.

Bet, kas gi čia? Pirkioj jau nebėra nei vienos merginos. Visos jos susirinko pas Terešę Brylytę burtams.

Po kūčių vakarienės mėgiamausi mergaičių burtai, tai... vaško liejimas. Tuo metu, kai mergaitė apie ką nors mąsto, nuo žvakės krinta vaško lašai, sudarydami maždaug širdies formą. Apie ką gi jauna mergaitė gali galvoti, jei ne apie tikrą, tik jai pažįstamą ir mielą širdį? Po to visos bėga kielman ir užsimerkusios apglėbsto tvorą, kitos iš stogo traukia šiaudus, kitos vėl renka glėbiuosna malkas. Kiekvienu atveju porinis skaičius pranašauja greitą ištekėjimą.

Po to įdėmiai klausosi, iš kurios pusės išgirs šunų lojimą. O, kad tas Brisius ar Marjūnas žinotų, kiek mergaičių dabar jo klausosi ir kiek iš jų jis išburs, iš kurios pusės jos mielas atvyks.

Galop, sušalusios merginos grįžta pirkion patiems įdomiausiems burtams. Čia senė Brylienė ant balta staltiese užkloto stalo padėjo dugnų ir viršų tris vienodas lėkštes. Po viena gu-

lys žiedas, po antra ražančius, o po trečia popierėly susukta, net baisu pasakyti... žemė. Visos mergaitės yra aiškiai susijaudinusios. Aldutė ilgai svarto, abejoja, pagaliau ryžtingai pakelia vieną lėkštę ir ištraukia... ražančių. Na, tai jau tikra, kaip poteryje „amen“, jog Aldutė šiemet neištekės. Marytė nuraudo kaip vyšnia, savo akim netiki, nes po lėkšte rado... žiedą. Kadangi jau aišku, kas bus po trečia lėkšte, mergaitės turėjo nusigręžti (aš irgi), o Brylienė tuo tarpu sukeitė lėkščių tvarką. Būrimas prasidėjo iš naujo. Ir taip pakaitomis ėjo: žiedas — ražančius, ražančius — žiedas. Laimingos, kad nei viena iš jų neatidengė lėkštės su žeme (mirtim), merginos būriu nuskubėjo atgal į seklyčią.

Lietuvių Kultūros Namai Punske — tai tikras kultūrinio gyvenimo židinys. Juos lanko ne tik jaunimas, bet ir vyresnieji. Čia vyksta knygos vakarai, vaidinimai, šokama „Bledzingėlė“, „Sukutinis“, „Kėpurinė“. Po to merginos susėda prie ratelių, verpia, siuvinėja ir dainuoja liūdnas, gražias dainas. Apie mergaitę,

kuri tykų ramų vakarą, saulei leidžiantis, laukia berniello. Kaip jis ateina, ima ją už rankos ir veda per lieptą; tai vėl apie mergaitę, kuri mėnesienoje laisto rūtas, arba vėl apie mergaitę, sėdinčią ant upės kranto ir stebinčią, kuria linkme vanduo teka ir spėliojančią, iš rytų ar vakarų jos mielas atplauks...

Jožos suka virves, Marytė siuvinėja, Anelė verpia. Tiesą sakant, verpti nelengva, nes vis kuris nors vaikinys prieina ir sumeta verpstę nuo jos ratelių, nes nuo Kūčių iki Trijų Karalių visi vakarai yra šventi ir nieko nevalia dirbti, ypač gi verpti.

Salės kampe senis Petras, senas pasakas. Lietuvių sakmės ir legendos paprastai surištos su senovės jotvingių vadų pi-lakalniais, senais aukurais su Krive - Krivaičiu. Yra sakmių, liečiančių ir naujesnius laikus.

Kiekviena kalva, kiekvienas raistas, ežeras ar upelis Suvalkų ir Seinų apskrityse turi savo legendą. „Visi jie turi savo pavadinimus — girdžiui Petro balsą — vien tik anas ežeras už Sodželių kaimo, dešinėje kelio pusėje, iki šiol neturi vardo. Tai labai gilus ir klantin-gas ežeras. Legenda sako, jog yra ten paskendęs miestas su jauna kunigaikštyte. Jei kas išgirs jį tą ežerą ir ištars to

Lietuvių Kultūros Namuose Punske darbas verda. Jožos suka virves, Marytė siuvinėja, Anelė verpia, Birutė garsiai skaito knygą.

miesto vardą, kuris taps tuo pačiu ir ežero pavadinimu, tai vandenys tada atsilgsią ir iš jų išnirsianti karalaitė. Bet vargas tam, kas neatspės tikrojo vardo — tas bematant apakšias arba net paskėsias. Todėl maža kas mėgina spėlioti, o nežiūrint to, ežeras kasmet traukia savin daug aukų.

Petrui baigus, jaunimas ėmė giedoti kalėdines giesmes. O man vis knietėjo klausimas, kodėl nė viena iš mergaičių, kurios traukė burtus su lėkštėmis, neištraukė žemės. Kai paklausiau Brylienės, ši tiesiai atsakė: „Po trečia lėkšte taip pat buvo žiedas, o žemės visai nebuvo... O kam gi mergaitės turi krimstis“...

Jų žingsnius teldy Svesia ir Tiesa.

Marytė nukaito kaip vyšnia, savo akim netiki, nes po lėkšte rado... žiedą.

Tvoros glėbstymas užsimerkus. Čia irgi lemia porinis skaičius.

Šiaudų traukimas iš stogo. Porinis skaičius pranašauja greitą ištekėjimą.

Bėralinė duona

Iš XVII amžiaus dokumentų matyti, kad lietuviai kaimietis tada duoną gamindavo iš bėralo — pely ir grūdų mišinio, kuris būdavo gaunamas nurašant varpas ir sugrūdant jas piestoje.

Toks grūstinis būdavo sumala-

mas, ir iš gautų miltų kepama duona. Bėralinė duona būdavo labai trapi, eidami į darbą žmonės nedavosi ja maišeliuose. Kad būtų daugiau bėralo pavasari, kai ima stigti duonos, dalis javų būdavo paliekama nekultų priesluose.

MADRIDO ĮSPŪDŽIAI

Salis, kur Kalėdų Senelis neatsilanko

GED. ANDRIUSIS

Šiame ultrakatalikiškame krašte žemos didžiosios šventės išsiskiria tuo, kad senis baltabardis su dovanų maišu yra pakeistas Trim Karaliais (reyes magos), tad vaikai ir tėvai dovanų turi palaukti ligi sausio 6 dienos. Gal būt, truputį vėloka, palyginus su kitais kraštais, bet ispanas niekur neskub-

ba, be to, Ispanija guli pačia-me Europos geografijos gale ir negi senelis pėsčias karstys per staigiusius Pirenėjus, tad ir turėjo savo pareigas perduoti Trims Karaliams, saugiai įsikūrusiems ant galingų kupranugarių.

Kūčių popietę Madridas visas gatvėse, atrodo, dar niekas nieko nėra pirkęs, nors ir šventės čia pat panosėj. Sena, akla, skaroms apsimatojus moteriškė su didžiausiu entuziazmu perša loterijos bilietus, girdi, jau paskutinius prieš pat traukimą...

— Ar neapvogs kas jos tokių? — klausiu vieną šmaikštų tipelį.

— Ne, ponaiti, Ispanijoje tai niekada neatsitinka!

Ir tikrai, kiekvienas pirkėjas už bilietą sąžiningai atsiskaito, nors ir akloji senutė nemato, kokį jai pinigą paklaša praeivis.

Saulės Vartų aikštėje bangomis verčiasi minios, kažin ko daugiau — ar pirkėjų, ar parjėvėjų? Va, moteris neša aukštai iškėlusį nuluptą avinėlį. Nors pirkiny nesukelia jokio apetito tokiam stovyje, tačiau pardavėja nenustoja pirkliško entuziazmo ir tikisi susirasti turtuolį, kuris galės rytoj paruošti savo kalėdinį stalą šiuo skanumynu.

Stai, senutė marškoje įsivyniojus keturias liesas višteles, jau gerokai nulepusias, gaudančias orą. Kur nors kitur, tai būtų policijos susidomėjimo objektu. Mano paklaustas vienas madridietis, atsakė, girdi, gyvuliai nieko nejaučia ir, be to, greitai iš viso nieko nebėjaus...

Prieiname linksmai nudažytą

būdelių rikluotes, kurios užima beveik visą šaligatvį, klijentams tepalikant siaurą takelį, kamšatis negailestingiausia. Tai gal ir yra ispaniškumo esmė, ispanas negali pakęsti vienvės!

— Gardu, ar ne, atata! — agituoja pardavėjas. — Ir visa tai dykai, tik 3 pezetos, kas sakė, kad negardu?

Vaikai grūdasi prie senutės, kuri rūpestingai prisidengus nuo piktai šalto kalnų vėjo, jos kojos sukištos dėžėje tarp popierių, galvą apsimatojaujos stona vilnone skara. Jinai meistro igūdumu kepina ant žarijų kaštonus, kuriuos čia pat superka vaikėzų pulkai. Susišildę rankas ir pasistiprinę, jie išgyvena visa siela retus linksmybės akimirkinius. Nusipirkę kalėdinius būhnus, išsirikiuoja eilėmis ir žygiuoja gatvėmis, keldami nesvietišką triukšmą, užvaldydami visą Madridą. Ne, šiame krašte negalėjo gimti kalėdinė giesmė „Tyliają nak-“

Vakarop minios ima skystėti, žmonės pagaliau susirūpina kūčiavimu, gatvėse telieka būnininkai su savo pragaru. Kūčių vakarienė normaliam ispanui užsitęsia iki kokios ketvirtos valandos ryto, o koks gi padorus madridietis tada eis gulti, kai jau pats laikas pradėti lankyti savo gimines, pažįstamus ir draugus su linkėjimais ir vynu?

Vaško liejimas

Porinis skaičius kiekvien u atveju pranašauja laimę.

Vokietijos rašytojai pragyvena iš radijo

Žvilgsnis į rašytojų gyvenimą šių dienų Vokietijoje

Knygų mugė

Spalio mėnesį Vokietijoje, Frankfurte atidaryta tarptautinė knygos mugė turėjo didelį pasisekimą, nors jos lankytojų skaičius, kaip ir reikėjo laukti, buvo žymiai mažesnis už neseniai tame pačiame mieste vykusią auto parodą. Tai laiko žymė ir sunku tikėtis, kad visuomenė knyga daugiau domėtųsi už naujausius auto mašinų modelius. Tačiau Frankfurte vykusio knygos mugės įrodė, kad šių dienų Vokietijoje ir aplamai Europoje knygos skiriamas vis didesnis dėmesys, auga knygų tiražai, vis daugiau pasirodo talentingų autorių ir vis daugiau tenka pasidžiaugti knygos apipavidalinimu.

Spalio 22 d. paroda buvo pasiekiusi savo tradicinę sėkmės viršūnę, kai Frankfurte Indijos viceprezidentui, politikui ir drauge filosofui prof. Sarvapalli Radhakrishnanui buvo iškilmingai įteikta „taikos dovana“. Skaitmenimis knygos mugės balansas atrodo taip: ji buvo didžiausia pasaulyje, joje dalyvavo 32 kraštai, atstovaudami 70.000 knygų pavadinimų ir 1844 knygų leidyklas. Lankytojų per savaitę buvo 57.000.

Šiuo metu Vokietijos spauda, vertindama knygų mugę, nurodo, kad knygai tenka gyventi geras dienas ir 1963–4 metais net laukiama ypatingo gerbūvio (boom). Šiuo metu vakarų Vokietijoje per metus išleidžiamų knygų skaičius siekia 22.500 ir 1963 m. siekiamia jį pakelti iki 25.000. Apie knygos infliaciją kalbėti nedrįstama, nes kiek nebūtų aukštas šis per metus išleidžiamų knygų skaičius (turint galvoje gyventojų skaičių, pvz., JAV knygų išleidžiama žymiai mažiau), vis dėlto prieštarauja — 1927 metais — vokiečių knygų gamyba siekusi 28.000 pavadinimų.

Labiausiai dėmesį patraukiančios knygos

Kai prieš kelis metus, kaip ir visame vakarų pasaulyje, vienas stipriausių „bestsellerių“ buvo „Dr. Živago“, tai šiais metais nenumatoma nei viena knyga, kuri galėtų susilaukti Pasternako sėkmės. Tačiau jau Frankfurto mugėje išryškėjo, kad keli nauji leidiniai greitai laiku virs Vokietijoje daugiausia skaitomomis ir vertinamomis knygomis. Viena jų, tai JAV-se vis dar bestsellerių eilėje besilaikanti William Shirerio „Trečiojo Reicho kilmės ir žlugimas“. Sunkų šiuo metu išaiškinti tą reiškinį, tačiau tikra, kad lygiai kaip Eichmano byla, ir Shirerio monumentalinė knyga apie Trečiąjį Reichą vokiečių visuomenė nepaprastai domisi ir šį rudenį daugelyje laikraščių buvo dedamos knygos ištraukos, lyg paruošimas prieš „didįjį“ išleidimo įvykį. Daugiau 20.000 egz. tiržą pasiekė kai kurios kitos knygos, jų tarpe šių dienų Vokietijoje ypatingai iškilusio jauno rašytojo Uwe Johnsono „Trečioji knyga apie Achimą“. Turi sėkmę ir kiti knygų importai, pvz. japono Junichiro Tanizaki „Raktas“, šiandien pasiekęs net 35.000 egz. ribą.

Knygų tiražai

Kaip gi su tais knygų tiražais Vokietijoje — gali kas paklausti. Gali atrodyti keistoka, bet 5.000 egz. (pirmos laidos) romano tiražas šiandieninėje 50 mil. gyventojų Vokietijoje

V. ALSEIKA, Vokietija

jau laikomas vidutiniu. Pagaliau, knyga Vokietijoje nėra pigi, nes už 400–500 ps. romaną tenka mokėti 20 DM. ir daugiau. Tai sudarytų ne mažiau pusės vienos dienos uždarbio. Jei knyga pasiekia 10.000 egz. tiražą, ji jau laikoma smarkiai paplitusia. Tie skaičiai sakytų, kad ir laisvoje Lietuvoje nebuvę reikalo nusiskusti skaitytojų stoka, nes juk ne retai lietuviškoji knyga, romanas pasiekdavo ne tik 2.000–3.000 egz., bet ir daugiau.

Rašytojų uždarbiai

Kalbant apie knygų tiražus, įdomu susipažinti ir su vokiečių rašytojų gyvenimu. Ar jis pragyvena iš knygos, kiek siekia jo uždarbis, išleisus jo parašytą knygą? Šiuo atveju įdomu susipažinti su kai kuriais anketos duomenimis, kuriuos yra paskelbęs „Die Zeit“ literatūros redakt. R. W. Leonhard. Gavęs atsakymus iš 20 žymių rašytojų jis paskelbė tokius duomenis: rašytojo vidutinis pelnas, knygą išplatinus, siekia 11%. Tatai reikštų, kad išpardavus 5.000 egz. rašytojo parašyto romano (20 DM. už egz.) mūsų rašytojas gali tikėtis gauti 11.000 DM. atlyginimo (arba 2.750 dol.). Jei manyti, kad rašytojas romanui parašyti dirbo vienerius metus, tai susidarytų jam mėn. atlyginimo 916 DM. ir 67 pf. arba 229 dol. ir 17 ct.

Papildomi darbai

Jei rašytojas ne viengungis, bet turi ir šeimą, nėra ir kalbos, kad jis galėtų padoriau pragyventi iš tokios mėnesinės algos. Iš apklaustųjų rašytojų tik ketvirtadalis sugeba pragyventi iš parašytų bei išleistų knygų. Visi kiti? Verčiasi įvairiais papildomais darbais. Vieni jų verčia rankraščius, parengia tekstus filmui, radijui ir televizijai. Kiti važinėja su paskaitomis, rašo publicistiką. Tačiau pats didžiausias rašytojams pajamų šaltinis ir... labiausiai jų mėgiama, tai bendradarbiavimas vokiečių radijofonuose, rengiant literatūros apžvalgas ir pan. Čia reikėtų žinoti, kad Vokietijoje iš abotino, išsilaikydami iš abotinių mokesčių (2 DM. mėn., 24 DM. metams ir tai prašome padauginti iš 5 mil.

kurio nors vokiečių krašto abonentų skaičiaus...) turi galimybės ne tik plėsti, kelti radijo lygį, bet ir mokėti riebius honorarus bendradarbiams. Tad ir nestebėtina, kad šių dienų Vokietijoje tas radijas išlaiko visą jaunąją literatūrą, nes jaunųjų literatūrų tarpe daugumai pragyvenimą teikia kaip tik radiofonai.

Dar įdomu, kad vokiečių rašytojai nereikia didesnių simpatijų valdantiems Adenauerio partijai (bent pusės apklaustųjų palankumas krypta socialistams...). Be kita ko, didelė rašytojų dalis turi palinkimo kurtis užsienio kraštuose. Tai vis įdomūs reiškiniai ir atskirai dar teks prie jų grįžti, paliešti kitas rašytojų gyvenimo puses ir tai, kaip ir ką jie pastaroju metu rašo.

ŽIRGINĖLIAI PRANAŠAUJA PAVASARĮ

Lietuviškų pasakų plokštelė vaikams

ALĖ RUTA

Kartais galvojame ir nebesugalvojame, kuo nušviesti lietuviškas prietemas tremty, kuo patraukti vaikų dėmesį savos kultūros pusėn, kuo pakeisti nusibodusią ir nevisada auklėjančią televiziją. Lietuviškos knygos įkandamos tik didesniems. Motinų pasakos atsižvelgia. Lietuviški parengimai dažniausiai tinkami vien suaugusiems. Bet yra išmaningų ir pasiaukojančių žmonių, kurie, kartais net patys savų vaikų neturėdami, suranda kelius ir sugalvoja bei įvykdo tokias pramogėles, kurios gali būti kartojamos, kurios tinka šeimoms aplinkoj, vaikų susirinkime ar bet kokios progos jaunųjų šventė. Tai pasakų plokštelės, gražia lietuviška tartimi, muzikos ir kitokiais garsų efektais pajavaintos, vaikščiškai suvaidintos, turiniu įvairios ir vaikams patinkančios.

Pirmutinė tokia plokštelė tremty pasirodė Montreale, Kanadoje, gyvenančių teatro darbuotojų rūpesčiu. Jų vadovė — poetė — rašytoja ir režisierė bei aktorė Birutė Pūkelevičiūtė. Girdėti, kad šio plokštelės noriai išperkama, kur tik paminėjo A. Zmuidzinavičiaus pasirodė. Bet norisi, kad ne liktų nė vienos šeimos, kuri nemėn., 24 DM. metams ir tai prašome padauginti iš 5 mil.

Vertina lietuvių grafika

Apie lietuvių rašydamos, rusų laikraštis „Sovietskaja Kultura“ ypatingai iškėlė lietuvių grafikus. Šalia estų, lietuvių pasiekimai esą vieni įdomiausių visoje Sovietų Sąjungoje. Mėno kritikė S. Červonaja pripažino, kad lietuvių liaudyje amžiais susiformavo grožio supratimas ir tai pastebima grafiko V. Jukūno „Jūratėje ir Kastytyje“. Teigiamai atsiliepta apie S. Krasausko, J. Kuzminskio kūrybą. Skulptorių darbuose, esą, pasireiškia didesnis dėmesys dabarties temoms. Šiuo požiūriu iškelti skulptoriai G. Jakūbonis, B. Vyšniauskas. Autorė, kalbėdama apie skulpt. K. Kisielių, vėl puola apibendrinimą, simboliką. Iš lietuvių skulptorių iškelti K. Bogdanas, J. Mikėnas su jo darbu „Žvejas, žvejo dukterė ir aš“ (dvel-

• Antanas Baranuskas — „Anykščių šilelis“, dviem spalvomis iliustravo Pranas Lapė, paaiškinimus parašė Vincas Maciūnas, žodyną sudarė Juozas Brazaitis, įrišta į kietus viršelius, 106 nenumuotus puslapius. Kaina 5 dol. Minėdama 100 metų sukaktį nuo pirmojo „Anykščių šilelio“ paskelbimo, išleido Romuva, 507 5 Ave. (3rd Floor), New York 17 N. Y.

Surastos pagrobtos meno vertybės. FBI pareigūnas Bernard C. Brown Pittsburgo rodo devynis iš dešimties praėjusią vasarą pagrobtojų paveikslų. Vagis su paveikslais buvo rasti viename motelyje Paveikslų vertė yra 760.000 dol. Jie yra kolekcionieriaus G. David Thompson nuosavybė. Savininkas už jų suradimą buvo paskyręs 100.000 dol. premiją.

vo noru nuo lietuviškų bendruomenių, likimo nublokšti. Yra gyvenančių užmiesčiuose ir neturinčių laiko ar priemonių vaikus nuvežti į lietuvių susibūrimus. Jiems dar labiau ši plokštelė reikalinga. Jeigu nesigailima pinigų brangiai televizijai nupirkti, kad tik suteiktus džiaugsmo savo vaikams, tai nupirktus šią plokštelę už kelių dolerių, bus suteikiama vaikams didelė pramoga ir malonumas, be to, naudingas, patriotiškas, pedagogiškas malonumas.

Yra, deja, nemažai tėvų ir vaikų, kurie nutolę nuo visko, kas lietuviška, nebe nuotoliai ir aplinkybėmis, bet jau pačia širdimi. Jau jie atšalę savai kultūrai, jau jų nebežavi lietuviškas žodis, kuris dar prieš keletą metų iki ašarų jaudino. Tokie reikia sušildyti, reikia atsukti atgal prie savųjų žodžių, savų pasakų ir dainelių. Gal būt, jų širdys atšalusios tik laikinai, tik nepalankių aplinkybių nuo savųjų nutolintos. Artinasi Kalėdos. Perkama daug dovanų ir dovanėlių. Kartais nebeįsivaizduojama, ką originaliesnio nupirkti. Kodėl nenupirkti aniems nutolusiems ir atšalusiems „Žirginėlių“? Tai plokštelė labai mieliai išklausoma ir suaugusių, nevien vaikų. Tai būtų kiekvienam lietuviui graži švenčių dovana, gal būt, maloniausias siurprizas!

„Žirginėlius“ galima gauti pas lietuviškų knygų platintojus arba adresu: B. Pūkelevičiūtė, 631 Vitre St. W., Apt. 7, Montreal 3, Que., Canada. Plokštelės kaina (šešios pasakos) tik 5 doleriai.

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ ŠVENČIŲ PROGA CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ

ir vėl kviečia lietuvius aplankyti jos įstaigą, kuri yra viena iš įdomiausių ir taupytų patogumui vėliausiai įrengtų taupymo įstaigų Chicagoje. Kiekvieną atsilankiusį pavaisinsime skania kava, lietuvišku sūriu ir kitais skanumynais. Vaikams, atėjusiems su tėvais, duodamos dovanėlės.

Be to, kiekvienas atsilankęs turės progos laimėti puikią dovaną. Nėra reikalo būti mūsų taupytuju, kad dalyvauti šių metinių švenčių vaišėse.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖS naujai padidintas namas ir du kiemai automobiliams, sudėjus sykiu užima 290 pėdų.

Taupykite ir skolinkitės Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

6215 So. Western Ave. — GR 6-7575

VALANČOS:

Pirmadien. nuo 12 iki 8 po pietų
Antradien. „ 9 „ 4 „
Trečiadien. uždaryta visa diena
Ketvirtadien. nuo 9 iki 8 po pietų
Penktadien. „ 9 „ 8 „
Šeštadien. „ 9 „ 12:30 „

PRALAIMEJO MARKSISTAI — kiek rinkimai buvo pradėti) pralaimėjo marksistai. Katalikai ir Valstybiniam Buenos Aires, Argentinos sostinė, universitetui, nuosaukieji aukščiausio universiteto studentų atstovybė, pir. teta tarybon išrinko 4 atstovus, mą kartą nuo 1955 m. (kada to-o marksistai — tik viena.

KAM PERMOKĖTI ir būti nepatenkintu, kad galima įsigyti puikų mažai vartotą betkokios firmos nuo 1956–1961 metų modelių garantuotą automobilį?

VACYS MOTOR SALES
6516 S. Western Avenue, Chicago 36, Ill.
Telef. WA1brook 5-5121

NELAUKIT, nes rytoj jau gali būti perverslu

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi ištikus neturėsite jokių nemalonių.

GENERALINIAI AGENTAI SIŲ kompanijų:
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY
AMERICAN BONDING COMPANY
AMERICAN INDEMNITY COMPANY
DUBUQUE FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S FUND INSURANCE COMPANY
FIREMAN'S INDEMNITY COMPANY
INDUSTRIAL INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
PACIFIC NATIONAL FIRE INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
RELIANCE INSURANCE COMPANY
UNIVERSAL INSURANCE COMPANY
WESTERN FIRE INSURANCE COMPANY
WESTERN CASUALTY & SURETY COMPANY

Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St.

Room 800

Telefonas CEntral 6-5206

SUKAKTUVINIS IŠPARDAVIMAS!

SUKAKTUVINIAME IŠPARDAVIME PIRKSITE VISAS MEDŽIAGAS LABAI PIGIAI. PASINAUDOKITE ŠIA RETA PROGA!

Stein Textile bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo ir kitų medžiagų siuntimų artimiesiems; Lietuvą ir tolimąjį Sibirą — už žemas kainas! Gavome specialų medžiagų paltams kaip vyru, taip ir moterų: Vėliūro, činčilos ir „needlepoint“. Didelis pasirinkimas angliško medžiagų vyru ir moterų kostiumams. Pagaminame užuolaidas. Ypatingai yra atpiginta iki 50% medžiagos: (Draperies) — užuolaidoms, (Slip covers) — baldų užvalkalams ir (Upholstery) baldų apmušalams.

STEIN TEXTILE CO.

616 West Roosevelt Road, Chicago 7, Ill.

TELEFONAS — HARRISON 7-3737

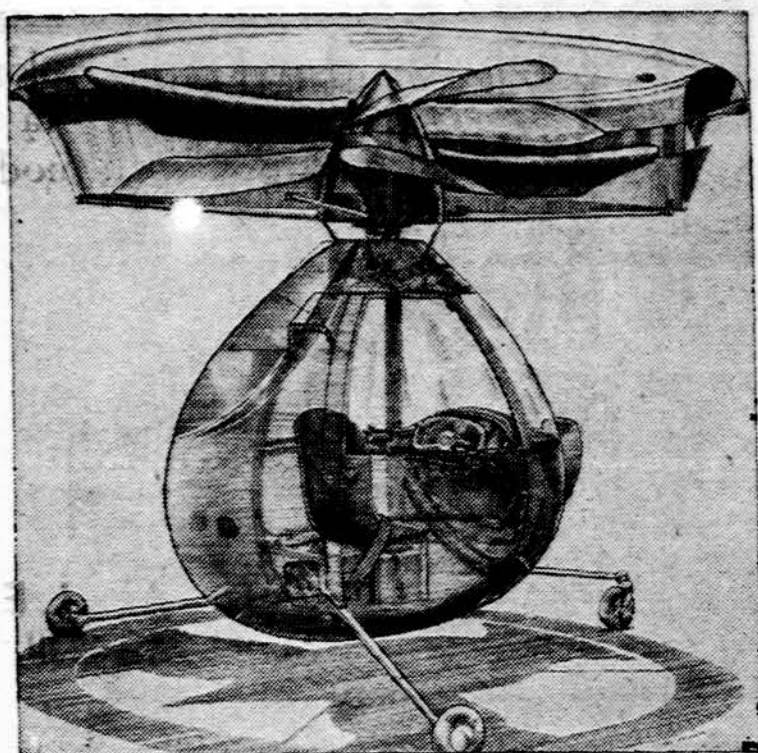
Mūsų naujas adresas yra tik blokas į rytus ant Roosevelt Rd. nuo mūsų ankščiau buvusio patalpo.

Automobilius galite pastatyti nemokamai už kampo į šiaurę ant Jefferson St. — aikštėje

Atidaryta kasdien įskaitant ir sekmadienius nuo 9 v. r. iki 5:30 p. p. Pirmadieniais uždaryta

Skraidymo mašina visiems

Japonų išrastasai helipodas

Japonai sukonstruavo naują ypatingą skraidymo mašiną, tinkamą vartoti privačiam susisiekimui. Ji yra panaši į helikopterį ir vadinasi helipodu. Tokijo mieste, Japonijoje, jau pasirašyta sutartis su firmomis ir bankais gaminti ir visame pasaulyje pardavinėti tuos helipodus. Apie tai paskelbė Lyle Karl Vance Sudrow, Kalifornijoje įsteigtos Helipod, Inc., bendrovės prezidentas. Pranešimas padarytas drauge su Tokijo firmos Shinsekai Kanko prezidentu Eiichito Miki, atstovaujančiu japonų grupe.

Pigesnis už automobilį

Helipodas kainuos mažiau net negu tie pigieji "compact" automobiliai; jis apibūdinamas kaip "vertikaliai pakylas ir nusileidžias dviparnis, su besisukančiais sparnais, lėktuvas". Jis sudarytas iš 5-6 valandų skridimui su 12 galionų gazolino. Per valandą jo greitis gali siekti 65 mylias. Helipodas gali pakilti mažame kieme ir į jį nusileisti, su juo galima ne sunkiai manevruoti, jis nesudėtingas valdyti ir gana saugus skristi.

Helipodo, Inc. bendrovė Amerikoje buvo sudaryta, kad galėtų čia gauti patentą, tobulinti helipodo konstrukciją, juos pardavinėti, padėti fabrikams pereiti į jų masinę gamybą.

Susidomėjimas visame pasaulyje

Sudarytoji japonų bendrovė turės išimtinąs teises helipodą gaminti viso pasaulio rinkai, o taipgi ir pačiai Japonijai. Kitur pasaulyje helipodus platins Hong Kongo bendrovė Helipod Ad-Vance International, Lt. Atstovybės bus visuose didesniuose pasaulio miestuose. Helipodo gamyba ir prekyba susidomėjusių asmenų paklausimai jau ateina iš JAV, D. Britanijos, Australijos, Filipinų, Pietų Afrikos, Meksikos, Italijos ir kitų kraštų. Numatoma, kad ir Vokietija taps jų gamybos centru. Planuojami dalių statymo fabrikai Azijoje ir Viduriniuose Rytuose. Sprendimai apie gamybą už Japonijos ribų pareis nuo japonų bendrovės, drauge su Hong Kongo bendrove.

Ateinančių vasarą jau skraidys helipodai

Ateinančių metų pradžioje jau bus pradėta plačiai Japonijos publikai demonstruoti helipodų modelius, tik ketvirtadalis didumo, ir kontroluojamus iš tolo. Dabar helipodų modeliai jau gaminami JAV-se ir Japonijoje. Pirmieji tikri helipodai Japonijoje pradės skraidyti ateinančią vasarą. Tai bus vienvietis Helipod S. C. (Sports - Civilian). Po to bus didesni, šeimoms ar ko-

merciniam vartojimui skirti helipodai. Helipodų konstrukcija nesudėtinga ir jais skraidyti esą galima išmokti labai greitai — tai esą tik minučių reikalas.

Plačios galimybės panaudoti

Helipodas bus naudojamas susisiekimui, pramogai, sportui, taipgi prekybos ir pramonės reikalams bei vyriausybės uždaviniais. Kaimų gydytojams padės greičiau aplankyti jų pacientus, išvengti mašinų spūsties. Įsigydami helipodus su specialiais tankais, ūkininkai juos galės panaudoti mineralinių trąšų barstymui, gyvuliams ieškoti, maistą žiemą gyvuliams numesti labiau nutolusiuose plotuose. Nelaimės atveju helipodai bus naudojami nelaimingiesiems gelbėti.

Helipodų žema kaina ir, palyginti, pigus naudojimas suvilioja jais susidomėti miestų, apskričių, valstybių įstaigas. Kol dar neiseina helipodai į rinką, jų konstruktoriai ir gamintojai neskelbia visų jų skraidymo mašinų paslapčių, tačiau žada netrukus ir apie tai duoti daugiau medžiagos spaudai. Šios žinios apie helipodus ateina iš jų gamintojų. Įdomu dar bus patirti kitų aviacijos specialistų vertinimą ir nuomones.

J. Daugailis

Kosminis laikas

Mes neturime laiko. Kiekvieną valandą brangi, nes jų ne daug mums duota.

Naktis it langas atsidaro, ir prieš mūsų akis skleidžiasi didžiulė visatos panorama. Visata turi laiko. Joje nėra sekundžių, minučių, nė valandų. Žvaigždės gimsta, auga, sensta ir miršta per milijonus metų. 10 milijonų metų — tai tik vienas momentas žvaigždžių gyvenime. Anot astronomo Bart J. Bok, tai ne daugiau, kaip viena dvidešimtoji dalis to laiko, kurio reikia saulei ir aplinkinėms žvaigždėms apskriti aplink Paukščių Tako centrą. Tai ne daugiau, kaip viena penkiasimtoji dalis galaktikos saulės amžiaus. Tai tik penkis kartus ilgiau, negu reikia žveisai atskristi iki mūsų nuo didžiojo Andromedos miglyno.

A. R.

Jaunas žmogus yra žiedas. Tačiau jis visada žydi chaotiškame jausmų ir nerimo audroje. Jam gresia nuliūti pacioje pavasario kaitroje ir palaidoti visą savo Dievo ir žmonių viltį, jei helipodai Japonijoje pradės skraidyti ateinančią vasarą. Tai bus vienvietis Helipod S. C. (Sports - Civilian). Po to bus didesni, šeimoms ar ko-

— Pr. Brazys, M.I.C.

SILPNAME KŪNE

Iš spaudos išėjo naujas leidinys — "Silpname kūne". Knygos autorius dr. Juozas Prunskis. Išleido Immaculata leidykla Putname, Conn. Leidinys kišeninio formato, 133 psl. Specialiai skirtas ligoniams ir vyresnio amžiaus žmonėms, bet bus įdomus ir kiekvienam, kuris pergyvena kentėjimų valandas. Knygos idėja gimė autoriui bebūdint prie mirtinai sergančio brolio lovos. Surinkta labai daug faktų iš garsųjų žmonių laikysenos ligoje, paguodžiančių įvykių, kaip net ir silpną sveikatą turėdami žmonės, įstengė būti stiprūs dvasia. Šiam leidiniui panaudota visa eilė naujų leidinių anglų, vokiečių, ispanų, prancūzų kalbomis ir iš jų surinkta, kas mums galėtų būti įdomiausia. Knyga parašyta gyvai, skaitoma lengvai, sudomina ir intelektualą, ir nėra persunkti cinišmą skaitytojui. Tačiau ypatingos reikšmės ji turės ligos ar senatvės kančių priblokštam žmogui. Paskutiniu laikotarpiu spaudoje galima užtikti biblioterapijos žodį, reikiantį psichologinį gydymą specialiai tam atvejui parinkta skaitytiba. Šio leidinio skaitymas kiekvienam ligos kankiniui turės tos reikšmės.

Dvylikoje šio leidinio skyrių dėstoma, kaip kentėjimus sudėti prie Mokymojo koto, kaip išlaikyti sveiką dvasią liguotame kūne, duodama praktiški patarimų ligai ir senatvei panašiojant, iškeliami būdai, kaip ligonio lova gali tapti jo aukos altoriumi, primenant, kaip ligos kančių ištiktasis gali išsėsti Dievo mintyje, duodama paguoda kentėjimui, neišvengiamai nelaimės ištiktis, atskleidžiamas kentėjimų mokyklos paslaptis — kaip išlaikyti stiprią dvasią silpname kūne, priverčiant prie kentėjimų lovos, atskleidžiamos pro-švaistės kentėjimų naktys. Vienas sunkiai sergąs lietuvis, beplanuojas savijudybę, atsiskaitęs, dėstomus dalykus paskaitęs.

Si knyga išleista pagerbiant atminimą be laiko mirusio dr. Vlodo Prunskio; leidiniu pasirūpino jo motina, žmona, broliai ir seserys. Lietuviška knyga mirusiam yra nemiršantis paminklas, ilgiau patversias, negu granitas ir marmoras. Knyga jau gaunama ir "Drauge".

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

51% MOKAME UŽ 54 BŪNŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per Federalinės valdžios agentūrą. KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero 50, Ill.
Tel. Blahop 2-1397
JUOZAS P. GRIBIAUSKAS, sekretorius

VISŲ MIELOJAMŲ KNYGŲ:

1. Vytauto Mačernio — Poezija, 238 psl., kieti viršeliai ir aplankas. Redagavo K. Bradūnas, iliustravo P. Augius. ... \$4.50
 2. Dr. Juozo Girniaus — Tauta ir Tautinė Ištikimybė. Kieti virš. ir aplankas, 320 psl. Padalyta į 4 dalis ir 12 skyrių ... \$3.50
- Geriausios tinka dovanoti Kalėdų ar kitų iškilnių proga. Užsaky-mus su pinigais siųsti: I LAISVĖ FONDAS, 7238 S. Francisco Ave., Chicago 29, Illinois.

Karalystė ar Didžioji kunigaikštija?

Prof. dr. P. V. Raulinaitis 1961 metais gruodžio mėn. 2 dieną laikė paskaitą Lietuvių Kultūros Klubui, Los Angeles, Lietuvių Bendruomenės Namų salėje tema: "Praeities Lietuvos valstybė: Karalija ar Didžioji kunigaikštija?" Savo ilgesnėje paskaitoje jis nurodė, kad šis klausimas turi didelės reikšmės lietuvių tautos ir valstybės istorijoje, o taip pat ir dabartyje, lietuvių tautai vedant išsilavinimo kovą.

Dar nemaža painiavos šiuo klausimu tarp mūsų istorikų, nekaltant jau apie pačią lietuvių visuomenę. Nesuprantama būdu praeities Lietuvai duodamas tik Didžiosios kunigaikštijos vardas, ir daugumoje atvejų jos valdovai tituluojami tik didžiaisiais kunigaikščiais, nors tai netikslu, nepagrįsta ir nenaudinga.

Prieš šį klausimą nagrinėjant, reikia prisiminti sociologinę — visuomenišką tiesą, kad pagrindinis tautos ir valstybės elementas yra asmuo, kuris, per šeimą, vietos socialinę, kultūrinę ir politinę bendruomenę ilgainiui sudaro valstybę, apsi-jungus tam tikroje teritorijoje gyvenančiai tautai ar kelioms giminėms tautos, artimai surišioms savo kultūra, praeitimi, religija ir bendrais socialiniais — politiniais siekimais.

Kiekviena kultūringa tauta supranta savo suverenumo esmę ir prasmę, t. y. siekimą ir valią būti nepriklausoma. Šitai ji ir vykdo, atėjus tinkamoms politinėms ir laiko aplinkybėms, kaip pvz. pasielgė J. A. V. 1776 m. liepos mėn. 4 dieną, skelbdamos Nepriklausomybės Deklaraciją, kaip padarė lietuvių tauta 1918 metais vasario mėn. 16 dieną, skelbdama, kad ji vykdo savo suverenumą ir atstato jai prieš atimtą nepriklausomybę naujos tautinės valstybės formoje. Lietuvių tauta daug kartų bandė atkurti savo nepriklausomybę, nes ji suverenumo nebuvo atsisakiusi. Betgi suverenumo ir atsisakyti tauta neturi teisės, nes suverenumas yra visų kaip praeities, taip dabarties ir ateities jos generacijų savybė, arba neatskiriama tautos valia, pasiliekanči, kol yra gyva pati tauta. Senoji Lietuva, tautai vyk-

dant suverenumą, jau buvo nepriklausoma prieš Kristaus gaidynę ir kaip veiklus vienetas palaikė santykius su kitomis valstybėmis ir tautomis. Lietuvos kaimynai (čekai, lenkai, rusai, ukrainai) tik vėliau pradėjo organizuotis į didesnius ar mažesnius politinius vienetus.

Lietuvių tauta ir valstybė pasiekė savo apogėjų, Mindaugui sujungus atskiras kunigaikštijas ir pasiskelbus karaliumi. Norėdamas įeiti į tarp-tautinę valstybę ir krikščioniškų tautų bendruomenę, jis, kartu su visa savo tauta, priėmė krikščionybę iš Vakarų paprasė popiežių Inocentą IV patvirtinti jį karaliumi ir vainikuoti pagal to laiko nuostatus ir tradicijas. Svarbiu 1251 metų liepos 17 d. raštu visa tai popiežius patvirtino ir Lietuva visiems laikams tapo karalyste ir vakarų krikščionybės išpažintoja. Lietuva anuo metu visiems laikams tapo karalyste ir šio titulo nenustojo, nes ji jo buvo verta ir jai nieks jo neatėmė, kaip kad atsitikdavo su kitoms valstybėmis (pvz. Lenkija 1079 metais nustojo karalystės vardo ir jį vėl atgavo tik 1320 metais).

Laikui bėgant, politinės aplinkybės keitėsi ir Lietuvių tauta savo valstybės formą — karalystę — pakeitė į respubliką, tai padarydama 1922 metais gegužės mėn. 15 dieną, Steigiamajam Seimui nutarus, kad Lietuva bus Demokratinė respublika.

Tad lietuvių visuomenei, jos istorikams ir kultūrininkams reikia kartą visam laikui nusi-

KVALIFIKUOTOS RANKOS ir AKYS

Ne visi vaistai yra pagaminti vaistų gaminių laboratorijose. Daugelį receptų mes turime išpildyti tik iš užrašų. Tokiu atveju tik tikslus pasvertimas ir išmėrimas yra labai svarbu. Kai mes išpildome receptą, jūs galite būti užtikrinti, kad jį tiksliai išpildysime, kaip daktaro užrašyta.

Kasdien išpildydami didelį kiekį receptų, vartojame šviežius vaistus, kurie veikia pasekmingai. Turime vaistų didelį pasirinkimą ir pačių naujaujų ir vėliausių išrašų.

DARGIS DRUG STORE

CHARLES P. DARGIS
Reg. Pharmacist
2425 W. Marquette Road
Chicago 29, Ill.
Tel. HEMlock 4-6050

VALANDOS:

Kasdien 9:30 v. r. iki 9 val. vak.
Šeštad. 9:30 v. r. iki 6 v. v.
Treč. ir sekm. uždaryta.

STABDŽIŲ TAISYMAS BRAKES RELINED

Nuo '50 iki '58 metų mašinoms kainuoja:
CHEV., FORD, FLYM. \$14.95
DODGE, PONTIAC, OLDS, STUD., RAMBLER, BUICK \$15.95
MERCURY, THUNDERB., HUDSON \$16.95
CHRYSL., De SOTO, PACKARD \$18.95
LINCOLN, ROADMASTER, CADILLAC \$19.95

Zemos kainos ir čia neišvardintoms mašinoms. Pilnas hidraulinės stabdžių sistemos taisymas (cilindrai, vamzdžiai, oro šalinimas ir kt.). Taip pat tepimas, alyvos keitimas, smulkūs mechaniški pataisymai, lyginimas ir dažymas.

Nauja dirbtuvė su moderniausiais įrengimais. Naudojantis mūsų žemomis kainomis, garantuotu ir sąžiningu darbu.

ČESAS AUTO REBUILDERS

2423 West 59th Street Chicago 29, Illinois
GRovehill 6-7777

DRAUGAS, šeštadienis, 1961 m. gruodžio mėn. 23

5

statyti, kaip jie turi vadinti vertinti savo praeitį ir nustatyti tos praeities vertinimo terminus bei sąvokas. P. K.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių firmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atkendant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmad. ir ketvirt. vakarais iki 9 val.

Tel. PR 6-8998

3314 West 63rd Street
Chicago 29, Illinois

UNIVERSAL SHOE STORE

(Liet. batų krautuvė) YA 7-0525
(Virš 40 metų Bridgeporte)

Vėliausio stiliaus batai visai šeimai

3335 So. Halsted Street
Chicago, Illinois

Atidara: kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atidara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. — GR 6-9758

JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

Prospect 8-9051

RITA GROŽIO SALONAS

2607 West 51st Street
Chicago 32, Illinois

Vėliausio stiliaus plaukų šukuosena, pusmetinis bei įvairus plaukų dažymas.

Pirmadienį uždaryta. Kitomis dienomis nuo 9 iki 6 val. vak. Ketvirtadienį ir penktadienį pagal susitarimą.

Savin. Rita Dobilaitienė

Geriausios Anglys ir Kūrenama Alyva Žemiausiomis Kainomis

Geriausios Patarnavimas!

Telefonuokite MR. PETER P. RINKUS
GRovehill 6-1000
Special Representative

REINER COAL & OIL COMPANY

47-ti Metai adresu — 1804 West 59th Street

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliktam nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsigimimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

4 1/2%

METINIS DIVIDENDAS mokamas visoms santaupoms

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Automobiliams vieta greta mūsų įstaigos

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Proga

Sveikiname Amerikos Lietuvius ir Linkime Jiems Laimingos Ateities!

CHARLES ZEKAS,
Sekretorius

BRIGHTON

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

4071 Archer Avenue

LAfayette 3-8248

APDRAUSTŲ LIETUVIŲ TAUPYMO BENDROVIŲ LYGA IR JOSIOS NARIAI

Saugiausiaji vieta santaupoms laikyti yra pavyzdinai vedama ir lietuvių vadovaujama taupymo ir skolinimo bendrovė. Kiekviena prie Apdraustų Lietuvių Taupymo Lygos priklausanči bendrovė yra Jungtinių Valstybių vyriausybės įstaigos apdrausta.

Lietuvių Taupymo bendrovės buvo įsteigtos pačiais sunkiausiais ekonominio gyvenimo laikais. Daugeliui jos padėjo įsigyti namus ir kitas nuosavybes. Kiekviena jų šiandien tapo svarbia Amerikos ekonominio gyvenimo dalimi. Kiekvienoje įstaigoje tarnautojai supranta ir kalba lietuviškai. Patariame mūsų tautiečiams ir toliau savo santaupas laikyti lietuvių įstaigose ir lietuvių vedamose įstaigose. Jose laikomos santaupos neša didelius dividendus.

JOHN PAKEL
Prezidentas

CHICAGO

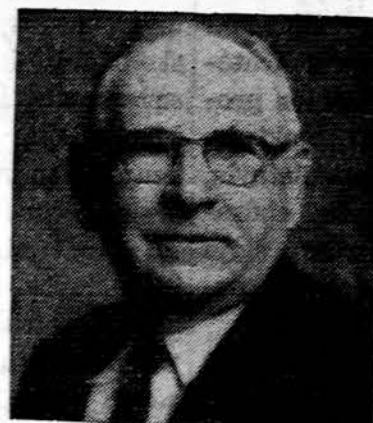
SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

6245 So. Western Ave.

GRovehill 6-7575

LORRAINE BECZAK
Lygos Prezidentė

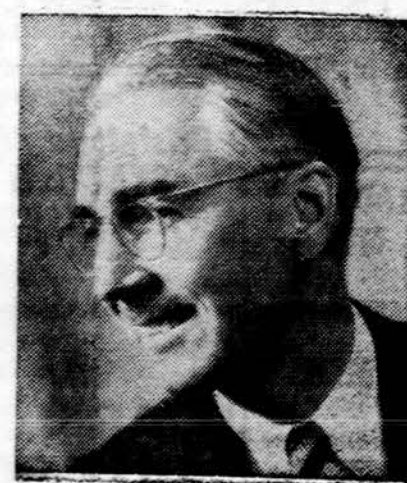
JUOZAS P. VARKALA
Lygos Sekretorius

LIBERTY FEDERAL

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

204 North Broad Street

Philadelphia, Pa.

CHAS. S. CHELEDEN
President

V. P. PIERZYNSKI,
Prezidentas

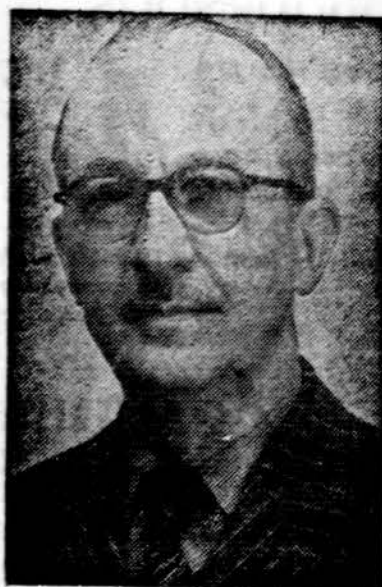
Continental

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

4559 South Paulina Street

Chicago 9, Illinois

Telefonas YARds 7-0145

B. R. PIETKIEWICZ
Prezidentas

CRANE

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

2555 West 47th Street

LAfayette 3-1083

E. G. HOLZWEG
Prezidentas

Home Federal

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

115 East Main Street

Collinsville, Illinois

DISTRICT

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

3430 So. Halsted Street

Tel. CLiffside 4-0104

ALBERT J. AUKERS
Prezidentas

MIDLAND

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

4038 Archer Avenue

LAfayette 3-6719

AUGUST SALDUKAS
Prezidentas

St. Anthony

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

1447 So. 49th Court

Cicero 50, Illinois

TOwnhall 3-8131

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
Sekretorius

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street

HAymarket 1-2028

OLGA RYPKUS
Sekretorė

Lenkų emigrantai

Neseniai Varšuvoje pasirodė didelė, beveik tūkstančio puslapių knyga apie lenkų emigrantus (Pamiętniki emigrantów). Nuo XVIII šimt. pabaigos, o ypač per pastaruosius 80 metų lenkų emigrantų skaičius buvo labai didelis. Įvairių lenkų emigrantų organizacijų statistika rodo, kad Vakarų Europoje, Amerikoje, Afrikoje ir Australijoje yra daugiau kaip aštuoni milijonai lenkų kilmės emigrantų. Nors dauguma jų ištautėjo, tačiau nemaža jų dar tebekalba lenkiškai ir palaiko ryšius su savo kilmės kraštu.

Lenkų emigracija yra turėjusi kelias bangas. Pirmoji ir svarbiausioji praūžė 1880—1914 m. laike, kai keli milijonai lenkų kaimiečių, bežemių ir bedarbių, turėjo apieisti savo gimtinę ir ieškoti laimės svetur, ypač JAV-se. Antroji išeiviu banga taip pat buvo ūkinio pobūdžio ir šiuo kartu ji pakilo jau nepriklausomybės atgavusioje Lenkijoje. Taip 1918—39 m. vienas milijonas lenkų apleido tėvynę. Labai daug jų įsikūrė Prancūzijos kasyklų srityse. Pagaliau trečioji ir kol kas paskutinioji banga nuriėjo Antrojo pas. karo metu, nublokšdama daugelį lenkų į visus pasaulio kraštus. Karui pasibaigus, daugiau kaip pusė milijono lenkų negalėjo grįžti namo. Ši banga labai skiriasi nuo visų kitų tiek savo socialine sudėtimi, tiek priežastimis, ją išsiskaidius. Ją sudaro žmonės visų socialinių klasių ir profesijų. Pradedant profesoriais, gydytojais, advokatais, rašytojais, politiniais veikėjais ir baigiant kareiviais ir netgi išvežtais į kacetų ūki-

ninkais, kurie dėl politinių priežasčių negrįžo į dabartinę Lenkiją.

Nuo 1945 m. begyvendami svetur, jie jau paseno ir prisitaikė prie naujų sąlygų. Tačiau, to nepaisant, jų ryšiai su tėvyne nenutrūko. Taip, pvz. 1940 m. 40.000 lenkų emigrantų pavieniui ar su ekskursijomis lankėsi Lenkijoje. Dauguma jų seni žmonės, atvykę praėjusio amžiaus 20-ajame dešimtyje ir nori pamatyti savo gimtinę kaimą ar miestą. Tarp ekskursantų yra gimusių kitose šalyse ir neretai jau net nebeka bantių lenkiškai. Vieni jų turtingi, kiti gi darbo žmonės, bet juos visus riša tėvynės meilė.

Šią knygą sudaro atsiųsti atsiminimai konkursui, kurį 1957 m. suorganizavo Varšuvos savaitraštis "7 Dniow Lenkijoje", turįs daug skaitytojų užsienyje. Konkurso sąlyga buvo, kad premijos bus skiriamos už turinį, ne už literatūrinę vertę. Iš 13 šalių buvo gauta 104 atsiminimai. Specialistų komisija atrinko 18 autorių atsiminimus, kai kuriuos jų sutrumpino ir paskelbė šioje knygoje.

Je knygoje. Tie atsiminimai duoda platų emigrantų likimo vaizdą ir ryškiai piešia jų gyvenimą. Visų jų pradžia buvo sunki, tačiau po eilės metų beveik visi jie surado sau vietą naujoje visuomenėje. Betgi ne vienas jų negalėjo pasigdyti nuo tėvynės ilgesio.

Kada ir kas išleis panašų leidinį apie lietuvių emigrantus?

Didieji pasaulio teleskopai

Je surikiuoti dabar vartojamus observatorių teleskopus pagal dydį, tai pirmoji vietoje atsidėtų didysis Palamaro observatorijos Kalifornijoje stiklo ežeras — 200 inčų skersmens teleskopas. Antroji vieta tektų Kalifornijos Lick observatorijos teleskopui 120 inčų skersmens. Trečioji vietoje iškyla sovietų astrofizinės observatorijos teleskopas su 102 inčų diametro. Ilgą laiką buvęs didžiausiu pasaulio teleskopu 100 inčų skersmens Mt. Wilson observatorijos instrumentas dabar turi pasitenkinti tik ketvirta vieta.

A. R.

VALYMAS
KILIMAI, APMUSTI BALDAI
IR SIENOS
J. Rudis
Tel. CLiffside 4-1050

KARPENTERIS
Visokius namų, garažų, vidaus ir išorės, didelių ir mažus pertvarkymus, virtuvės spintelems darau labai prieinama kaina.
IGNAS
Tel. HE 4-5570

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
4552 West 63rd St. Portsmouth 7-8020

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:
BRIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226
Vedėjas E. RUDAITIS
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875
Vedėjas J. LIEPONIS
Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30, kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v.
Sekmadieniais abi krautuvės atidarytos nuo 12 iki 5.
Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidara tik 6211 South Western Ave. krautuvė.

VESTUVIŲ NUOTRAUKOS IR
AUKŠTOS RĖMIS FOTOGRAFIJOS
MŪSŲ SPECIALI BŪDAS.
PRECIN PHOTO STUDIO
4068 Archer Ave. Tel. VI 7-2481
(Incorporated)
EDWARDAS ULIAS, SAV.

MOVING
R. SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Pl. WA 5-8063

SOPHIE BARCUS RADIO
SEIMOS PROGRAMOS
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. Šeštadieniais nuo 8 v. r. iki 9:30 v. r. sekmdieniais nuo 8:30 v. r. iki 9:30 v. r. Vakaruose pirmad. 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOP-A
1490 kil. AM ir 102.7 mg. FM
Tel. HEEmlock 4-2413
1159 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS KLIENTAMS LINKI
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
LICENSED BY U.S.S.R.
BROOKLYN, N. Y. — 1530 Bedford Avenue — Tel. IN 7-6465 ir IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-314 Market Street. — Tel. MI 2-2452 ir MI 2-1681, Bowling Green 9-6992
* Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje, gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinių pristatymas garantuojamas įvairiai. * Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. ir sekmd. nuo 9 v. r. iki 4 v. v.

MŪSŲ SKYRIAI		
78 Second Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, ILL. Humboldt 6-2818	46 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. Tel. CLifford 7-6320
631 West Girard Ave., PHILADELPHIA, PA. PO 9-4507	1028 Kenilworth Ave., CLEVELAND 13, OHIO. Tel. PRospect 1-0696	220 Worthington St., SPRINGFIELD, MASS. REpublic 2-7163
1409 W. Genesee St., SYRACUSE, N. Y. HARRison 2-5386	11601 Jos. Campan Ave., DETROIT 12, MICH. TOWnsend 8-0298	558 Hudson Avenue, ROCHESTER 5, N. Y. Tel. BAKER 5-4210
107 So. Vermont Ave. LOS ANGELES 4, CALIF. DUNKirk 5-6550	643-47 Albany Avenue HARTFORD 6, CONN. CHapel 7-5164	1900 Fleet St. BALTIMORE 31, MD. DICKens 2-4240
126 Tilghman Street ALLENTOWN, PENNA. Tel. HE 5-0415	303 Grove Street JERSEY CITY, N. J. (Arti Hudson Tube) HE 5-3668	

* Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi muitai apmokami vietoje, mūsų įstaigoje, gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos įstaigų yra krautuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinių pristatymas garantuojamas įvairiai. * Įstaigos ir skyriai atidaryti kasdien nuo 9 v. r. iki 6 v. v. Šeštad. ir sekmd. nuo 9 v. r. iki 4 v. v.

NOREDAMI DAUGIAU INFORMACIJŲ REIKALAUKITE MŪSŲ FIRMOS KATALOGŲ.

Adomas Dundzila

(Atkelta iš 2 psl.)

nežuvo įgytas patyrimas ir pasitikėjimas savimi, kurie vėliau atnešė gausių vaisių.

Svajonių ir ryžto vaisiai

Rašančiam šiuos žodžius teko karo metu (1916—1918) Petrograde su Dundzila bendradarbiauti spaudoje. Mes tvirtai tikėjome Lietuvą būsiant nepriklausomą. Jis niekuomet nebuvo atsisakęs minties lietuvišką knygą plačiu mastu skleisti. Taigi 1918 m. vidury, grįžęs Vilniun drauge su mokytoju B. Siručiu, įsteigė "Dirvos" bendrovę knygoms leisti. Neturėta paprasčiausių materialinių sąlygų, bet A. Dundzilai netrūko iniciatyvos, kietos ištvermės ir sumanumo, kurių neatstoja jokia materialinė gėrybė. Svarbu, kad dabar, nepriklausomoje Lietuvoje, jau niekas nekludė pilnu užsimojimu veikti. Iš tikrųjų, A. Dundzila, bendradarbiaujant B. Siručiu, "Dirvos" bendrovę išugdė į vieną pirmaujančių ir didžiausių Lietuvos knygų leidyklų. Minint šios bendrovės 20 me-

tų sukaktį 1938 m., A. Dundzila su užtarnautu pasididžiavimu galėjo paskelbti, kad "Dirva" jau yra išleidusi 463 leidinius 2.103.300 egzempliorių skaičiuje; ligi bolševikų okupacijos leidinių skaičius jau buvo prašokęs 500. Vaisiai tikrai gražūs ir teisėtai jų leidėjui nupelnę pirmojo Lietuvos kultūrininko vardą.

Dar jaučiu pareigos pažymėti, kad lietuviškoji knyga A. lioteką. Savo ištekančiai duk-

DRAGAS, šeštadienis, 1961 m. gruodžio mėn. 23

7

ti, kad lietuviškoji knyga A. lioteką. Savo ištekančiai duk-

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYGIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63rd STREET
Tel. PR 8-0833 PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

EDVARDAS SAUNORIS — GELININKAS
Paruošia gėles iš savo šildadarzių vestuvėms krikštynoms ir kitoms iškilinėms. Parūpina gėles ne tik laidotuviams, bet ir gėles sodinti bei puošti kapus Jūsų artimųjų.
3942 W. 111th St., PR 9-1355 ir 9-1356

Petkus
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero. TOWnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON
SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LaFayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

MOVING
F. KASPARAS
Viešoje ar toli — patyrusių sąžiningų, sąžiningų patarnavimas
TO 3-1262 Cicero, Illinois

TERROJE KALĖDOMS
DABAR PATS LAIKAS GERIAUSIAM APSIPIRKIMUI

Puikiausios dovaninės prekės, prieinamiausios kainos, didelis pasirinkimas
gražiausi kristalai, porcelano servizai ir vazos, žiedai, laikrodžiai, auksinės apyrankės ir visoki kiti moteriški papuošalai, visoks gintaras, Hummel ir porcelaninės figūros, meniškieji italų medžio darbai, paveikslai, lietuviškos muzikos plokštelės, knygos, tautiniai motyvais puošti odiniai albumai ir kt. meniškieji odos dirbiniai, puošnūs sidabras IKORA, grindų vazos ir kt. keramika, stalo sidabras, kalėdinių sveikinimų atvirutės, Farberware stainless steel indai, etc. etc.

Visos brangenybės, stalo sidabras, porcelanas ir kristalas iki pat Kalėdų žymiai nupigintomis kainomis. Parduotuvė jau naujoje vietoje, adresu —
TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telefonas — 434-4660
P. S. — Parduotuvė atdara iki Kalėdų kasdien iki 9 val. vak. šešt. iki 6 val. vak. ir sekmd. nuo 11 iki 6 val.

KVIEČIAME APLANKYTI NAUJAS PATALPAS!
CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th St. Tel. LaFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4 1/2%
Naujas aukštas dividendas numatoma mokėti ant investavimo sąskaitų nuo Vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 d.
VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. p. ANTRAD. ir PENKTAD. 9 v. r. iki 5 p. p. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

JOHN W. PACHANKIS MONUMENTS
C. VITKAUSKAS-VITKUS
6819-21 So. Western
All Phones GR 6-3745
GRAŽIAUSIŲ PAMINKLŲ PASIRINKIMAS
Didžiausias paminklams švediško juodo granito Chicago apylinkėse
Atdara kasdien ir sekmd. nuo 9 v. r. ryto iki 5 val. popiet.

Moterų GYVENIMAS

Redaguoja ST. SEMENIENE, 3321 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CLiffside 4-5665; 925-5988

Dr. P. Kalvaitytė-Karvelienė

Per gyvenimo pinkles
drąsiai ženk pirmyn.

P. Kalvaitytė - Karvelienė

Tik jos yra kuklios

Reta tauta, kaip mūsų, gali didžiulis tokia didelė galerija idėjų, protų, stipraus charakterio ir tvirtos valios, darbštų ir kūrybingų moterų! Tik jos yra kuklios, laikosi šėšėly ir todėl nekarta yra visuomenės pamirštos. Koks nors įvykis ar sukas tik primena jas ir suteikia progą atskleisti jų gyvenimo kelią. Ir šį kartą, deja, pavėluotai, nes reikšmingas gimtadienis privertė atšvestas jau š. m. spalio mėn. 21 d., norime pasveikinti vieną iš tų neeilinių moterų — daktarę Pauliną Kalvaitytę - Karvelienę. Jos asmenybė, jos garbingas gyvenimas gali būti neublungančiu pavyzdžiu jauniui.

Iš Žemaitijos širdies

Kilusi iš pačios Žemaitijos širdies — iš Kretingos apskrities, Endriejavo valsčiaus, Žemgalių kaimo; gimusi 1886 m., nuo pat mažumės trokštė trošk mokslo. Nors sąlygos buvo sunkios, pateko į Onos Bilevičiūtės - Narutavičienės progimnaziją Telšiuose. Jos gabumai, šviesi ir reali galvosenos atkreipė dėmesį ir direktorės ir kitos žinomos prieš I-jį Pasaulinį karą Žemaičių švietėjos — ponios Brenšteinienės dėmesį. Ją padedama, kietai kovodama su vargu, Paulina ėjo toliau mokslus. Čia tenka stebėti ir kiek nukrypti iškeliant jos gražų brožą — dėkingumą. Po daugelio, daugelio metų savo atsiminimuose, kurių fragmentai buvo išspausdinti "Motery", ji jautriai prisiminė tas didžios širdies moteris, kurios nevienar iš kaimo išėjusiam jaunuoliui padėjo siekti mokslo. Ar kas iš jų kada nors buvo parėkęs padėką? Berods, tik viena Paulina...

Mokslo keliu

Atsidūrusi Vilniuje, eksternu eidama iš klasės į klasę, ji pagaliau baigė gimnaziją Tartu ir tais pačiais, 1914 m., stojo studijuoti medicinos Petrapily. Rūta, susidomėjusi vien mokslu, ji nedalyvaudavo elegantiškos sostinės lietuvių studentų pasilinksminimuose. Revoliucijai įsisiautėjus, diplomu nesulaukia. 1918 m. grįžta į Lietuvą. Tačiau 1921 m. ji vėl studiuoja — Berlyno Fridriko Vilhelmo universitete. Nelengvi tai buvo laikai. Valstybės stipendininkai tegaudavo po 5 dolerius į mėnesį, teko maitintis "Wassersuppe" ir sunkia, kaip molis, piūvenų duona... Gerai, kad dar tekdavo gauti geros žemaitiškos iš namų ir dar su lašinių priedu. Tyli, susikaupti studentė ir čia nesivaikė pramogų — jos negalėdavo sutikti drauge su šio šimtmečio garsiosios užiančios dekadės kolegoms ir kolegėms kurioje Tauenziennstrasse ar Kuersfuerstendamm kavinėje... Kalvaitytė greit užbaigė mokslą ir, išitikiusi Kaune valstybinius egzaminus, įsigijo medicinos gydytojos laipsnį.

Itemptas darbas

1922 m. prasidėjo darbas. Specializavosi dar tada retoje rentgenologijos srityje; iki 1927 m. buvo Kauno ligoninės rentgeno skyriaus vedėja, nuo 1925 iki 1928 — Lietuvos Universiteto patologijos anatomijos praeektorius, 1930—40 Kauno Ligoninės rentgeno skyriaus vedėja, o nuo 1927 m. iki 1938 m. turėjo gretą ir savo priva-

Dr. Paulina Kalvaitytė-Karvelienė

tinį rentgeno kabinetą Kaune. Karo metu, nuo 1940 iki 1941 dirbo Šiauliuose, 1941—44 m. vėl Kaune, miesto poliklinikoje kaip vedėja.

Visuomeninėje veikloje

Pilnas, užimtas ir kūrybingas buvo gyvenimas, bet užteko laiko ir plačiai visuomeninei veiklai, o taip pat ir niekad ne nutrauktai savišvietai. Viena iš iniciatorių abolicionizmo sąjūdžio Lietuvoje, dr. Kalvaitytė buvo ilgąmetė jos įkurtos draugijos pirmininkė, 1924 m. dalyvavo Tarptautinės abolicionistų Federacijos suvažiavime Grace, parašė viešosios moralės klausimais memorandumą, kuris buvo įteiktas Lietuvos valstybės prezidentui ir suinteresuotoms įstaigoms, tarp jų ir Tarptautinės Moterų Tarybos pirmininkei (šis raštas buvo išspausdintas žurnale "The Journal for Moral and Social Hygiene, 1930 m.), skaitė daug paskaitų visokiuose suvažiavimuose, draugijų susirinkimuose. Aktyviai dalyvavo Lietuvos Medicinos draugijoje, Lietuvos Baidusiųjų Aukštąjį Mokslo Moterų sąjogje, Lietuvos Moterų taryboje. Tarptautiniame komitete kovai prieš prekybą moterimis ir vaikais. Nemaža jos straipsnių buvo išspausdinta Medicinos žurnale, Naujojoje Vaidilutėje, periodinėje spaudoje, o ilgesnį — išleisti atskirai.

Platesnio akiračio dalykai

Teisinga, kupina pilietinės drąsos, stati, logiška ir tolerantiška, daktarė visose organizacijose buvo gerbiama, jos nuomonės klausoma ir paisoma. Tarp savo tiesioginio darbo ir plačios visuomeninės veiklos dr. Kalvaitytė niekad nenustojo domėtis platesnio akiračio dalykais, menu, literatūra. Jau įsigijusi gražų dvarą prie pat Palangos, įsikūrusi savo patogioje, Kauno sąlygomis net liuksusiniuose, namuose Vytau-

to kalno papėdėje, vakarais rasedavo laiko dar mokytis prancūzų kalbos ir sekti savo srities literatūrą netik lietuvių, bet ir lenkų, rusų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Ištekojo. Pono Stepono Karvelio asmeny rado gyvenimo draugą, kuris moka vertinti savo žmonos aukštąs vertybes ir jos gabumus.

Dar nespėjo įsigyti šiame krašte nuosavaus kampelio, p. p. Karveliai savo atsakomybe partraukė 15 išėvių, kurie, neturėdami nei draugų, nei pažįstamų, kitaip nebūtų galėję patekti į JAV.

Turtingo gyvenimo ruduo

Dabar panašiai, kaip ūkininkas rudenį ramiai ilsisi naudodamės savo sunkaus darbo vaisius, taip ir dr. Kalvaitytė - Karvelienė, gyvendama savo turtingo gyvenimo rudinį, pasitraukė iš visuomenės veiklos sikurio ir susikaupusi ruošia savo atsiminimus. Tikime, kad jie bus labai įdomūs.

Sunku taip siauruose rėmuose nupiešti tą retai turtinį gyvenimo kelią, kurs visą laiką buvo einamas būdingu žemaitišku atkaklumu ir ištvermingumu. Juo daugiau pateiktume detalių, juo jis atrodytų spalvingesnis.

Š. m. gruodžio mėn. 17 d. vienu iš dėkingų p. p. Karveliams išėvių bute, ponios Sofijos Gedvilienės ir jos sūnaus dr. Gabriėliaus Gedvilos bute, p. Onos Kriškiūnienės ir kelių dar senų draugų būrelio buvo suruoštas kuklus dr. Kalvaitytės - Karvelienės pagerbimas. Ta proga tenka nuoširdžiai pasveikinti suaktyvininkę ir palinkėti jai geros sveikatos, giedros nuotaikos bei visokio pasisekimo.

V. Daugirdaitė - Sruogienė

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ Dr. P. Karvelienė buvo pagerbta pereinant šeštadienį savo artimųjų ir draugų tarpe. Solenizantė buvo pasveikinta Profesorų draugijos, Gydytojų draugijos, vyr. giedrininkių ir kitų organizacijų. Taipgi gavo daug sveikinimų iš New Yorko, Bostono ir kitur. Sveikino adv. B. Novickienė, dr. Ald. Birutienė, El. Čiurlienė, J. Sonda ir kit. Iniciatorės, suruošusios šios garbingos suaktyvininkės pagerbimą, buvo: S. Gedvilienė, O. Kriškiūnienė ir dr. V. Daugirdaitė - Sruogienė.

★ Lietuvos Kunigaikštienės Birutės draugija paruošė metraštį, kurį rengiasi patalpinti ramovėnų leidžiamam leidiny. Metraštis apima visą birutiniškių veiklą nuo draugijos įsikūrimo dienos nepriklausomoje Lietuvoje, atsikūrimo išėvių ir skyrių veiklą šiandieninėje išėviųje. Metraščio redaktorės: Sofija Ožienė, Ona Bickienė ir Marija Tumienė.

★ Regina Vilutytė, 19 m. studentė, naujųjų ateivių dukterė, buvo paminėta "The Saturday Evening Post". Visas puslapis užpildytas jos siluetu, rodančiu ją įbrudusią į dumbliną vandenį aukščiausių kelių ir kažkokiu įrankiu kažką graibanti tame dumblyne. Paaiškinama, kad ji atsidėjusi traukia iš to dumblo vandens bakterijų pavyzdžius laboratoriniams tyrimams. Už ilgų valandų kruopštaus laboratorinių analizų darbą ji gaavo Nacionalinės Mokslo Fundacijos stipendiją bakteriologijai studijuoti Purdue universiteto Calumet Centre, Hammond, Ind. Praeitą žiemą R. Vilutytė buvo išrinkta baltųjų karaliene. Chicagoje ji lankė parapijinę mokyklą ir šv. Ksavero kolegiją, paskui perėjo į Calumet Centre. Ji daug skaitanti amerikiečių romanų, bet ypač mėgstanti Dostojevskį, Mozartą ir šokius. Namie ga-

Tyliają Naktį balsas sugandė...

Vytauto Maželio nuotr.

DABAR MUMS NESVARBU NUOSAVYBĖ

Berlyno moterų džiaugsmas ir rūpesčiai

Berlynas, su savo 3,300,000 gyventojų, politiniu atžvilgiu — lyg miestas ant vulkano. Tai daugiau ar mažiau atsiliepija į gyventojus, o visų pirma — į jautresnes moteris. Apie Berlyno moteris ištisą straipsnį "Cosmopolitan" žurnale davė R. Gehman. Jis primena, kad prieš II Pasaulinį karą lankytos moteris turėjo daug rūpesčių, kad Berlyno moteris buvusios vienos iš gražiausių, ir jų visame mieste matėsi tiek daug. Jos buvo malonios ir draugiškos.

Draubūžiai, butai ir gėlės

Dabar jos pakitėjusios. Per daug jau matė ir pergyveno. Gatvė eina tyliau ir greičiau, galvas nuleidusios. Jų draubūžiai — lyg uniforminiai: daugiau, sia lygūs švarkai, ir klostyti, plėnosios sijonai; su tamsiomis kojineis, aukštomis kulnėmis batais. Jeigu jos dėvi skrybėlaites, tai "kilos". Plaukai trumpai nukirpti, nesipudruvos, bet mėgstamos lūpų pieštuką. Beveik visos nešasi stambius rankinukus ir lietaus lietais. Jos yra žvalios ir patys lietuviškus valgius. Vėliau ruošis magistro laipsniui iš bakteriologijos.

prastos. Kai kurios jų vedžioja sūniukus. Berlyne išaugę ketvirtainiai, kaip dėžės, apartamentiniai patalpai, pilkai rusvomis sienomis, šaltos, griežtos išvaizdos. Kiekvienas butas turi balkoną, kur vasarą matosi raudonos geraniumo gėlės ir petunijos bei įvairūs mėlynai žiedai.

Mieste nemažai tylos. Tik tratra pravažiuojami tramvajai, dviejų aukštų autobusai; automobilių mažiau. Pėstiniai vaikšto po du, po tris. Dar daug mieste griuvusių — juk 60% Berlyno karo metu buvo sudaužyta. Kas trečias Berlyno gyventojas neteko savo namų. Miesto vadovybė tyčia paliko kai kurias griuvėsius, kad ateityje nebūtų užmiršta, ką Berlynas turėjo pergyventi. — Bet Jums reikėjo pamatyti, kas buvo pirmiau, — kalbta viena moteris. — Jie stebuklus padarė atstatydami.

Daugiau lanko bažnyčias

Vakarų Berlyne po karo bažnyčių lankymas padidėjo apie 55 procentus. Ypač moteris gausiai lanko. "Gal tai yra priežastimi sumažėjimo nepilnamiečių nusikaltėlių", — rašo korespondentas. Nors seniau Berlyne buvo plėšikaujančių ir zudančių jaunimo bandų, dabar jos daugumo pranyko.

— Mes visada esame buvę griežti tėvai, o dabar esame dar griežtesni, negu pirmiau, — aiškina viena moteris. Karo pamokytos moteris dabar dažnai eilėmis subėga prie krautuvų ir perka, ką galėdamos atsargai. "Mes atsimenam, kaip dar stovėjome eilėse su šaukštu rankoje", — pasakoja viena.

Berlyno moteris išradingos. Kol dar nebuvo uždaryta siena, bet jau buvo sunkumų pervežti prekes, vienas rytų policininkas, įėjęs į pakeltąjį traukinėlį, pamatė ant suolo siuvamąją mašiną. Paklausė — kieno. Nieks nepasakė. Jis bandė mašiną pasiimti, tačiau negalėjo pakelti — ji buvo pritvirtinta. Kai policininkas išėjo ir traukinio vagonas pasiekė rytų zoną, viena pagyvenusi moteris atsistojo, išsiėmė rakatą, atrakino įtaisą, kuriuo buvo pritvirtinta mašina prie suolo, ir nusinėšė...

Rytų Berlyne moteris prisibijo kalbėti su pašaliečiu. Tarpais nusiskundžia, kad ten policininkai išrato jų rankinukus, rodos tik tam, kad erzinti žmones.

Mėgsta svečiuotis

Berlyno moteris pasakoja, kad vakarais jos mėgsta viena

pas kitą svečiuotis, tačiau didelių vaišių nebūna. Berlyniečių stipriausias trijų patiekalų valgis būna dažniausiai — pietūs. Vakare užgeriama alaus, net ir svečiams duodami sumuštiniai.

Ir prieš sienos uždarymą berlyniečiams išvažiuoti užmiestui buvo nelengva — kas gi norėdavo stovėti ilgose eilėse patikrinimo punktuose. Kartais tekdavo išlaukti 3—4 valandas, sėdint automobiliu, kol galėjai pravažiuoti. Būdavo kratos. Net automobilių ratų "kepurės" numadavo, patikrindami, ar ko paslėpto nėra.

Moterys uždariauja. Kai kurios net smulkėse amerikiečiams kariamais pardavinėja enciklopedijas. Berlyne daug netekėjusių moterų — juk karė žuvo tiek daug vyrų.

Ypatingas restoranas

Yra ypatingų restoranų, pvz. Balhaus Resi, kur prie kiekvieno stalo yra telefonas ir trinkelės. Galima telefonu pasisaukti prie kito stalo sėdintį kaimyną ar kaimynę ir tais vamdžiais nusiūsti laiškutį. Užsimezga naujos pažintys.

Viena korespondento sutiktų moterų džiaugėsi savo mažą dukrelę, kurios ji ir vyras su laukė abudu jau būdami vyresni amžiaus. Amerikiečiams laikraštininkams ji pasakojo: — Visos moteris esame susirpinusios. Ar mes apsiprasime? Kas gi apsipranta su pavojumi! Dėl mūsų, kurie jau tiek ilgai Berlyne išgyvenome, nepatogumai — niekis, ir pavojai nebaisūs, bet kas būtų su dukrele. Dabar visos Berlyno moteris daugiausia susirpinusios vaikų likimu...

Kai laikraštininkai apalnkė jų namus, rado daug ką jaukaus. Vienas laikraštininkas pagyrė vyro naktinį aprangą. Tas gi ėmė siūlyti laikraštininkui: — Pasiimkite sau!

Kai laikraštininkas nenorėjo sutikti, vyras prabilo: — Pasiimkite. Dabar mums rebesvarbu nuosavybė...

Bet ne visi desperatiški. Daugelis berlyniečių įsitikinę, kad pasilikdami gyventi Berlyne ir į tą miestą atbėdami iš rusų zonos, jie su pasididžiavimu gali iškelti laisvės vertę pačioje juos supančių komunistų akyse.

— J. Zvilb.

Moters vaidmuo pasaulyje

Dr. Michael J. Daly, ekspertas moterų emocinių problemų, savo paskaitoje apie moterų didėjančią nepasitenkinimą savo vaidmeniu pasaulyje, pasakė: "Moteris mėgsta būti stumdoma — jei ji yra stumiama švelniai ir su meile".

Žavingosios pirmajaujančios damos. Visos šios gražios moteris yra įvairių valstybių galvų žmonos. Vieną jų atpažins kiekvienas. Kitiems ir kitos dvi ar trys bus žinomos. Stai jos: 1 — JAV prezidento John F. Kennedy žmona, savaime aišku. 2 — Graikų ministerio pirmininko Constantine Karamanlis žm. 3 — Nacionalistinės Kinijos prezidento Chiang Kai-shek žm. 4 — Senora de Prado, Peru prezidento Manuel Prado žm. 5 — Princesė Grace, Monaco princ Rainier žm. 6 — Maria Tereza Goulart, Brazilijos prezidento Iao Goulart žm. 7 — Karalienė Farah, Irano šacho žmona.